

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

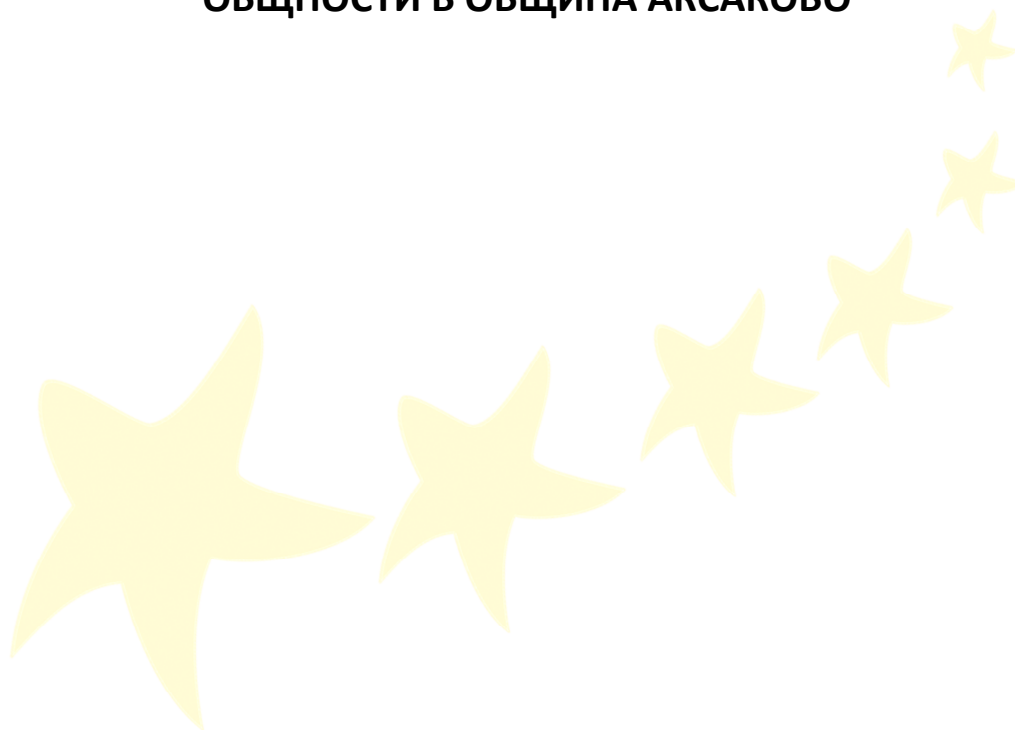
„Партньорство за равни възможности»

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

ПРОУЧВАНЕ СЪСТОЯНИЕТО НА УЯЗВИМИТЕ ЕТНИЧЕСКИ ОБЩНОСТИ В ОБЩИНА АКСАКОВО

„АГЕНДА“ ООД

МАЙ 2014 ГОДИНА

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности»

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Съдържание

1. Въведение	3
2. Методология.....	3
2.1 Цел, задачи и характеристики на проучването	3
2.1.1 Основни цели:	3
2.1.2 Задачи на проучването:	4
2.1.3 Характеристики на проучването	4
2.1.4 Методи и инструменти за събиране на информация и анализ.....	5
3. Описание на ситуацията в община Аксаково	6
3.1 Обща характеристика на общината	6
3.2 Население – демографска характеристика.....	6
4. Резюме на резултатите от изследването	8
5. Какво показват резултатите от изследването	10
5.1 Дискриминация	10
5.2 Образование и социално включване	13
5.3 Здравеопазване	17
5.4 Трудова заетост	19
5.5 Жилищно осигуряване	21
5.6 Бедност	24
5.7 Взаимодействие с публичните власти	26
5.7.1 Представители на етническите малцинства	26
5.7.2 Представители на публичната администрация.....	30
6. Как могат да бъдат използвани резултатите?	38
7. Използвани източници:	39
8. Приложения.....	40
8.1 Анкета за гражданите	40
8.2 Анкета за представители на публичните институции	50

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

1. Въведение

«Голяма част от ромите¹ в Европа, чийто брой се предполага, че е 10—12 милиона, са изправени в своето ежедневие пред предубеждения, нетолерантност, дискриминация и социално изключване. Те са изолирани от обществото и живеят в изключително трудни социално-икономически условия. Това е недопустимо в Европейския съюз (ЕС) в началото на 21-ви век.

Стратегията на ЕС „Европа 2020“ за нов път на растеж – интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж – не позволява продължаващата икономическа и социална изолация на тази общност, която представлява най-голямото малцинство в Европа. Необходими са решителни действия, в активен диалог с ромите, както на национално равнище, така и на равнище на ЕС. Въпреки че основната отговорност за тези действия се носи от публичните органи, това продължава да е предизвикателство, като се има предвид, че социалното и икономическото интегриране на ромите е двустранен процес, който изисква промяна в нагласите в мнозинството от хората, а така също и в членовете на ромските общности.»²

Община Аксаково е бенефициент по проект „Партньорство за равни възможности“ с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001 по схема за безвъзмездна финансова помощ „Без граници-Компонент 1-Фаза 2“ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз”.

Основна цел на проекта е изграждане на платформа за социално включване на уязвимите етнически групи, с фокус върху ромите в община Аксаково чрез обмяна на опит с други държави членки на ЕС, която се постига чрез две специфични цели:

- Разработване на местна стратегия за социално включване на уязвимите етнически групи /„Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“/.
- Създаване на партньорска мрежа за сътрудничество при осъществяването на проекти и политики за социално включване на уязвимите етнически групи, с фокус върху ромите.

2. Методология.

2.1 Цел, задачи и характеристики на проучването

2.1.1 Основни цели:

Целта на настоящето проучване е установяване равнището на задоволяване на потребностите на уязвимите етнически групи в приоритетните области, посочени в

¹ Понятието „роми“, както и в други политически документи на Европейския парламент и Европейския съвет, се използва като общо понятие, което обхваща различни общности с повече или по-малко сходни културни характеристики, включително Sinti, Travellers, Kalé, Gens du voyage и други, независимо дали водят уседнал начин на живот. Предполага се, че около 80 % от ромите водят уседнал начин на живот (SEC(2010)400).

² Цитат от Рамка на ЕС за национални стратегии за интегриране на ромите до 2020 г., Брюксел, 5.4.2011 COM(2011) 173 окончателен

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности»

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Стратегията за интеграция на ромите до 2020 година, приета от Европейската комисия: достъп до образование, трудова заетост, здравеопазване, жилищно осигуряване.

Проучването идентифицира състоянието на уязвимите етнически общности с фокус върху ромите и е насочено да изследва четирите приоритетни направления: достъп до образование, заетост, здравеопазване, жилищно осигуряване, на територията на община Аксаково, в населените места с преобладаващи етнически малцинства и концентрирано ромско население, с. Изворско, с. Слънчево, с. Любен Каравелово, гр. Игнатиево, с. Въглен. Резултатите са отправна точка за търсене на добри практики при посещенията в чужбина, същевременно са основа за разработването на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства”.

Чрез проучването е направен опит да се обхванат съществуващите нагласи и очаквания на заинтересованите страни – представители на малцинствата, местните власти, териториалните структури на АСП, неправителствените организации.

2.1.2 Задачи на проучването:

Да се анализират факторите, които създават пречки пред представителите на етническите малцинства по отношение на тяхната социална интеграция.

Да се анализира необходимостта от разкриване на нова социални услуги в общността, насочени към подобряване състоянието на етническите малцинства.

Да се идентифицират слабите места при интеграцията на ромите в община Аксаково и набележат областите, в които да се търсят добри практики в страни членки на ЕС.

Да се очертае рамката за успешно, планиране и реализация на дейности, подпомагащи приобщаването на ромите в община Аксаково.

2.1.3 Характеристики на проучването

Период на провеждане: май 2014 година

Обект на изследването: представители на етническите малцинства, служители в публични институции, работещи с представители на етническите малцинства, които имат пряко наблюдение върху живота и проблемите на малцинствата – представители на общинска администрация, Дирекция „СП”, Бюро по труда”, структури на гражданското общество, работещи в областта на ромското включване.

Обем на извадката: 450 представители на етническите малцинства, 50 представители на общинска администрация, Дирекция „СП”, Бюро по труда”, структури на гражданското общество, работещи в областта на ромското включване;

Представителност: Пълнолетното население на община Аксаково, живеещо в квартали и населени места с преобладаващо население на етнически малцинства;

Метод на формиране на извадката: Квотна извадка, формирана по признаците възраст, пол, образование и произход;

От анкетираните 33% са на възраст от 18 до 30 г., 27 % на възраст от 30 до 40 г., 14 % на възраст от 40 до 50 г., 13 % на възраст от 50 до 60 г., 6 % на възраст над 60 г.

От анкетираните 46 % са мъже, 54 % са жени.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

От анкетираните 52% са с основно образование, 35 % със средно, 8% с начално образование, 4% без образование, 1 % с висше образование.

От анкетираните 25% се самоопределят като роми, 32% като българи, 43% от друг етнос.

Метод на интервюиране:

За граждани: Пряко стандартизирано интервю по домовете или обществени места

За служителите на публичната администрация: Пряко стандартизирано интервю на работното място.

2.1.4 Методи и инструменти за събиране на информация и анализ

Анкетни карти.

За целта на проучването са разработен два вида анкетни карти.

Първи вид: Анкетна карта „Въпросник служители“

Анкетната карта е стандартизиран въпросник, който съдържа въпроси с възможност за избор на конкретни отговори. Въпросите в анкетата са от затворен тип. Този тип въпроси предполагат отговор между предварително зададени възможности, което улеснява обработката на данните и съставянето на аналитични диаграми. Три от въпросите в анкетата дават възможност при избор на отговор от изброените или липсата на подходящ, да добавят лично мнение.

Анкетната карта съдържа шест раздела с тринадесет въпроса.

Започва с обръщение към анкетираните, което разяснява целите и очакванията от проучването.

Първите три въпроса се отнасят до определяне на социалните характеристики на участниците.

Останалите въпроси са насочени към установяване степента на познаване на ситуацията на територията на община Аксаково, относно социалното положение на етническите малцинства.

Втори вид: Анкетна карта „Граждани на община Аксаково“.

Анкетната карта е стандартизиран въпросник, който съдържа въпроси с възможност за избор на конкретни отговори. Анкетната карта е изготвена така, че на нея да могат записвани отговорите на 12 анкетирани граждани. Оформянето на анкетната карта спестява използването на хартия и допринася за опазване на околната среда. Всички въпроси в анкетата са от затворен тип. Този тип въпроси предполагат отговор между предварително зададени възможности, което улеснява обработката на данните и съставянето на аналитични диаграми.

Анкетната карта съдържа основно пет раздела с двадесет и пет въпроса и почти на всеки от тях има и по няколко подвъпроса.

Започва с обръщение към анкетираните, което разяснява целите и очакванията от проучването.

Въпроси са насочени към установяване равнището на задоволяване на потребностите в приоритетните области от интеграция на ромите, дефинирани в Стратегията за интеграция на ромите до 2020 година, приета от Европейската комисия: достъп до образование, трудова заетост, здравеопазване, жилищноосигуряване, както и въпроси свързани с проява на дискриминация.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности»

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Във двата вида анкети се съдържат въпроси подобни по съдържание въпроси, целта е да се сравнят гледните точки на анкетираните.

Обработка на данните.

Обработката на данните е в съответствие с техническото предложение на Изпълнителя Агенда“ ООД , а именно 10 календарни дни. Дейностите са разпределени в срока по следния начин:

1. Провеждане на анкетно проучване 7 дни в следните населени места с. Изворско, с. Слънчево, с. Любен Каравелово, гр. Игнатиево, с. Въглен, като се анкетираат приблизително по 70 представители на етническите малцинства.
2. Провеждане на анкетно проучване 1 ден сред представителите на публичните институции в гр. Аксаково, като се анкетираат 50 представители
3. Обработка на резултати се извършва ежедневно от втория ден на възлагането, като същевременно се оформя и структура на доклада с графики и диаграми.
4. Подготовка на доклада – 2 дни. Окончателно оформяне на доклада, въвеждане на последни данни, стилово оформяне, изводи и препоръки.

3. Описание на ситуацията в община Аксаково

3.1 Обща характеристика на общината

Община Аксаково се намира в Североизточна България, област Варна. Разположена е в източната част на Дунавската равнина. Заема част от Добружанското плато и малка част от долината на р. Батова. Територията на община Аксаково обхваща 23 населени места, от които два града и 21 села.. Общината граничи със седем общини: Варна, Белослав, Аксаково, Суворово, Вълчи дол, Добрич и Балчик. Има излаз на Черно море- четирикилометрова ивица между Златни пясъци и Кранево. Уникалното ѝ разположение благоприятства икономическото, социалното и екологично развитие на общината. Близостта ѝ до град Варна определя нейната територията като логистична база за много фирми. Икономиката в Община Аксаково се определя от следните отрасли: търговия, селско стопанство, преработваща промишленост, транспортиране и складиране, строителство.

3.2 Население – демографска характеристика

Населението живеещо на територията на Община Аксаково според Преброяването 2011 г. е 20 426 жители. В анализа на ситуацията от Областната стратегия за развитие на социалните услуги за област Варна /2011-2015/ като най-голямата уязвима етническа общност в областта е ромската. Анализът показва, че етническите малцинства са съсредоточени в малките населени места, което е предпоставка за социална изолация. Ситуацията в община Аксаково не се различава от тази на ниво област Варна - 9,6 % роми, 1,5 % турци и 1,7 % други, което според институциите занимаващи се с малцинствата не е обективно, процента на представителите на ромската общност е по-голям. Най-голям

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности»

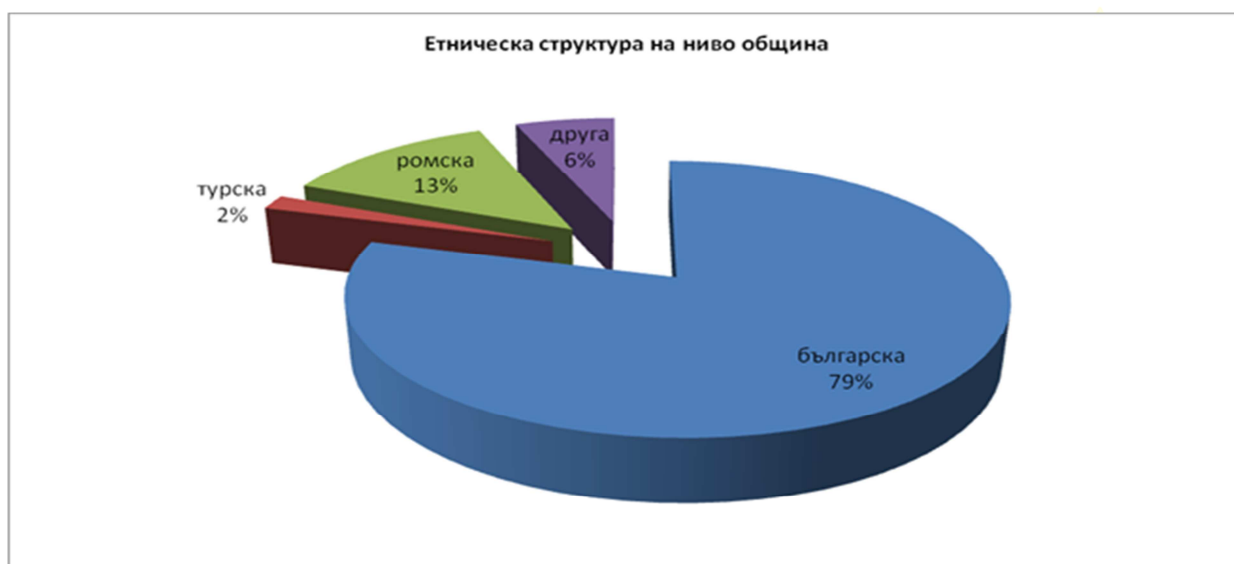
*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

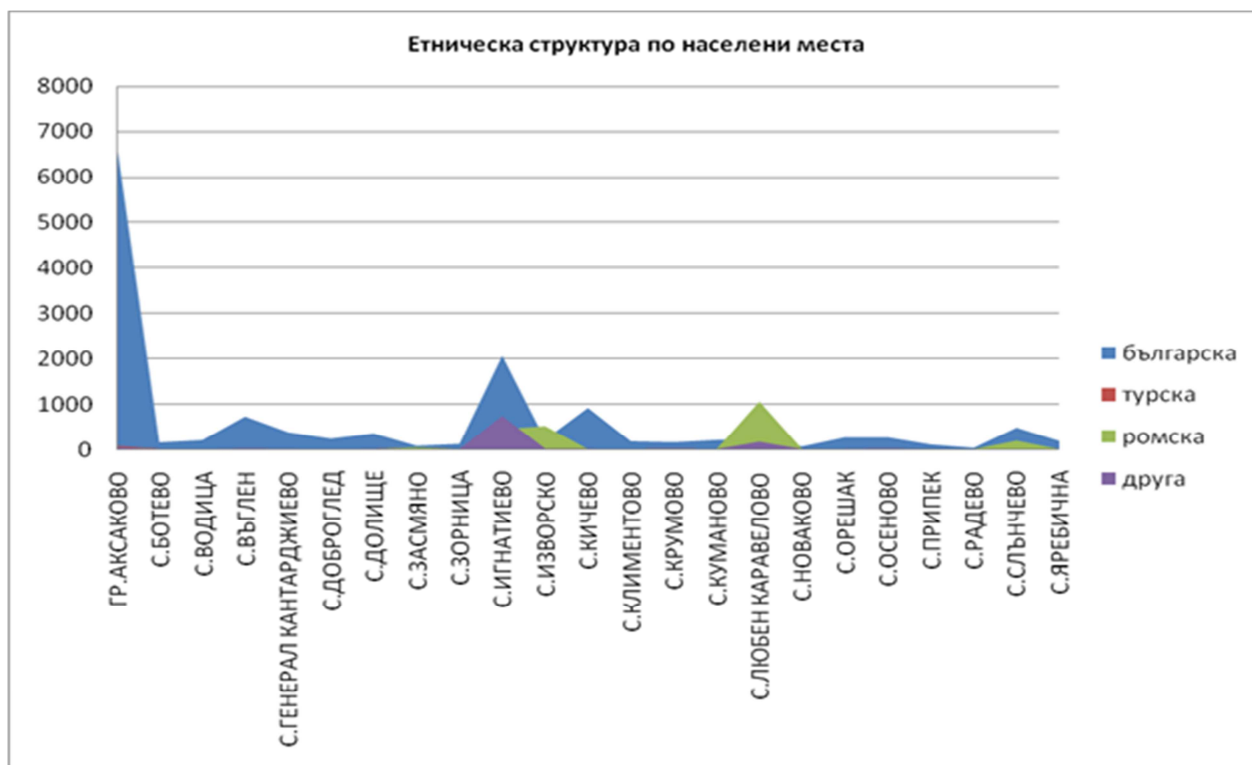
Европейски социален фонд

брой лица живеещи в обособени етнически общности, преобладаващо роми са в с. Изворско, с.Слънчево, с. Любен Каравелово, гр. Игнатиево, които представляват 32 % от населението на общината. Според данни от последното преброяване 2011, 70% от населението в с. Любен Каравелово са роми, в с. Изворско 68%, в гр. Игнатиево е висок процента на етническите малцинства 36%, като от тях 13 % са роми. В тях са налице разнообразни рискови фактори, подкрепящи бедността-слабо владение на български език, ниско или липсващо образование и квалификация, нередовно посещаване и ранно отпадане на децата от училище, трайна безработица и липса на трудови навици и умения, ограничени възможности за реализация на пазара на труда, лоши битови условия.

Етническият състав на населението по данни от последното преброяване през 2011 г. е представен на следните диаграми:

Преобладаващото население на общината по етнически състав е българско. В четири населени места е по-висок процента на самоопределящите се като роми, а именно гр. Игнатиево, с. Изворско, с. Любен Каравелово, с. Слънчево. В гр. Игнатиево висок е процента и на самоопределящите се като друга етническа група освен българската, турската и ромската.

Източник: Национален статистически институт

4. Резюме на резултатите от изследването

Резултатите от изследването потвърждават опасенията, изразени в доклади на Европейската комисия, че част от ромите се сблъскват с дискриминация и социално изключване, особено живеещи в маргинализирани райони и при не добри социално-икономически условия.

Положението на ромите в четирите ключови области на заетостта, образование, жилищно настаняване и здравеопазване е задоволително, но положението се влошава от все по нарастващата неграмотност. Резултатите също показват, че ромите продължават да изпитват дискриминация, не са достатъчно наясно с правата им, гарантирани от правото на ЕС.

Здравеопазване

Изследването показва, че:

- 48 % от анкетираните не са здравно осигурени, което ги лишава от навременна медицинска и болнична помощ.
- 41 % заявяват, че причината за неплащане на здравните осигуровки е липсата на средства.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности»

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Трудова заетост

- 42% от анкетираните упражняват ръчен труд, който е единствено достъпния за хора с ниското ниво на образование и квалификация.
- 30% са безработните, който е висок процент спрямо средния за общината 6,5 %. Малък е процента на самонаетите и земеделските стопани /3 %/. Липсата на собствена земя ги лишава от възможността да се регистрират като земеделски производители, но наемането в селското стопанство е добра възможност за трудова заетост за лица с ниска степен на образование или без образование.

Образование

- 52 % от анкетираните са с основно образование;
- 35 % със средно образование;
- 8% с начално образование , а 4% без образование, което ги лишава от възможността сами да получава информация от източници, понижава шанса за работа до минимум.

Жилищноосигуряване

- 51 % от броя на стаите е по-малък от членовете на семействата;
- 33 % от семействата живеят в три стаи, въпреки , че най висок е процента на четиричленните семейства
- Относно комунално-битовото осигуряване, най-често липсва улична канализация, улиците не са асфалтирани, не са изградени вътрешни тоалетна и баня в жилищата.

5. Какво показват резултатите от изследването

5.1 Дискриминация

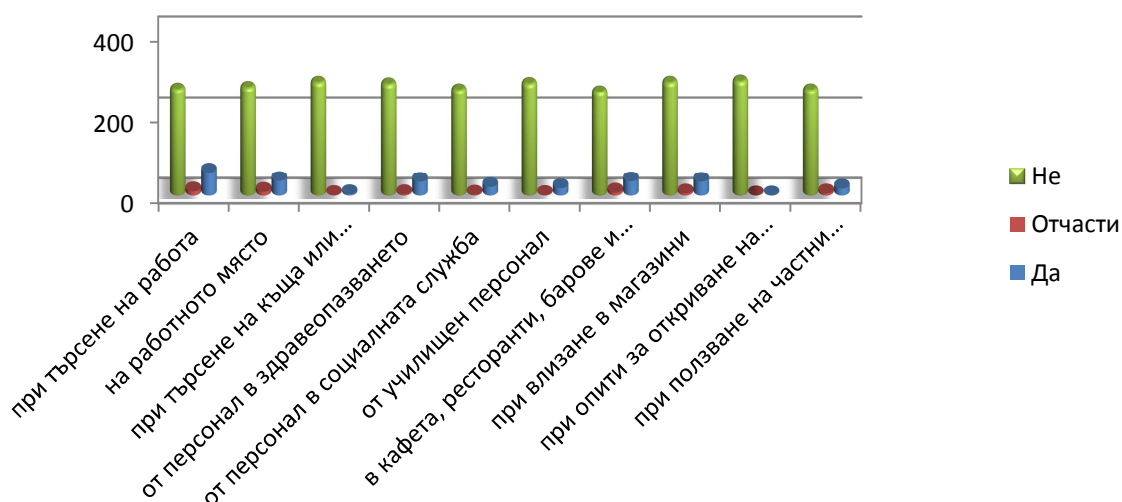
Дискриминацията (от лат. *discriminatio* - „правене на разлика“) към или спрямо даден човек или група е третирането или възприемането му на базата на класа, категория, раса, етнос, религиозна принадлежност, сексуална ориентация или нещо друго вместо спрямо неговите лични качества.

Според признака, по който се дискриминират хората, се назовават различни видове дискриминация — пр. религиозна, етническа, расова, полова, сексуална и т.н.

Дискриминация има тогава, когато е налице официално или неофициално разделяне на хората в отделни групи по някакъв техен общ признак, при което им се дават или отнемат дадени права, задължения и възможности, според групата към която принадлежат. Отношението към хората от различни групи трябва да е различно, неравноправно и нерационално.

От анкетираните 9 % споделят, че е проявена дискриминация спрямо тях въз основа на техния произход. Най-често дискриминация е проявена при търсене на работа, на работното място, от персонал в здравните заведения, в кафенета, ресторанти, барове, при влизане в магазини. Около 2 % споделят, че отчасти спрямо тях е проявена дискриминация.

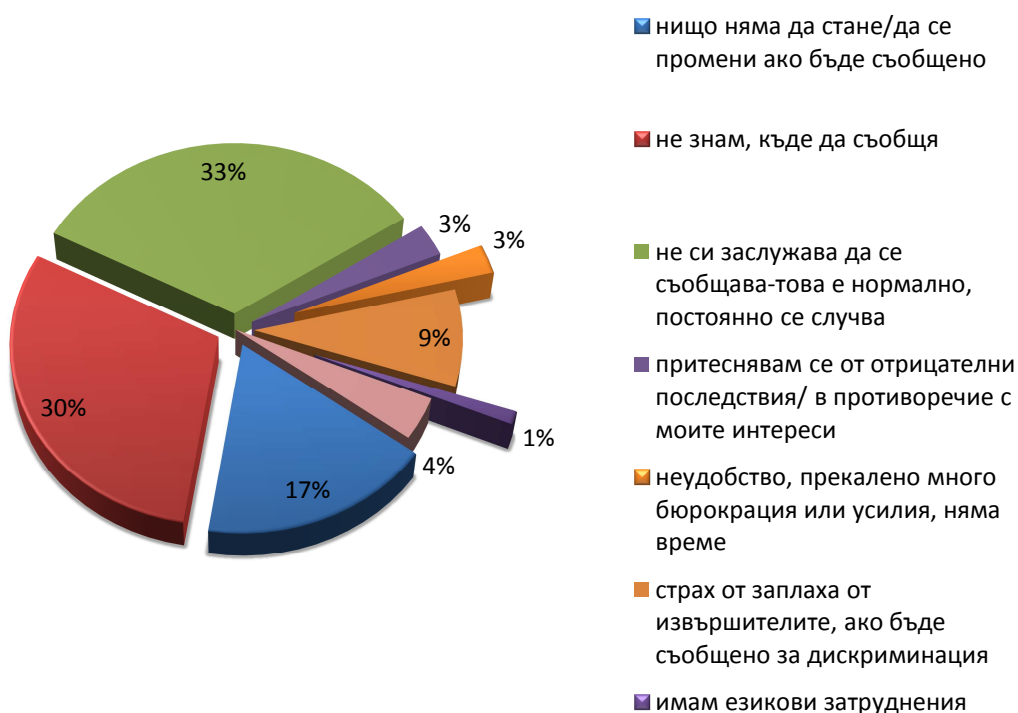
Проявявали ли са дискриминация спрямо Вас през последната една година?

Само 2 % е процента на съобщилите за случаи на дискриминация, като 6 % отчасти са съобщили за случаи на дискриминация. Обезпокоителното е , че 33 % не си заслужава

да се съобщава, приемат го за нормално, постоянно се случва. Близко една трета не знаят, къде да съобщят за проявена дискриминация, а 17 % смятат, че нищо няма да се промени, ако съобщят за това. Не малък е процента /9%/, които изпитват страх от заплахата от извършителите, ако бъде съобщено за дискриминация. Малък процент /1%/ признават, че имат езикови затруднения, изпитват неудобство да съобщят, считат че има голяма бюрокрация и ще бъде загуба на време.

Какви са причините за да не съобщите за случаи на дискриминация?

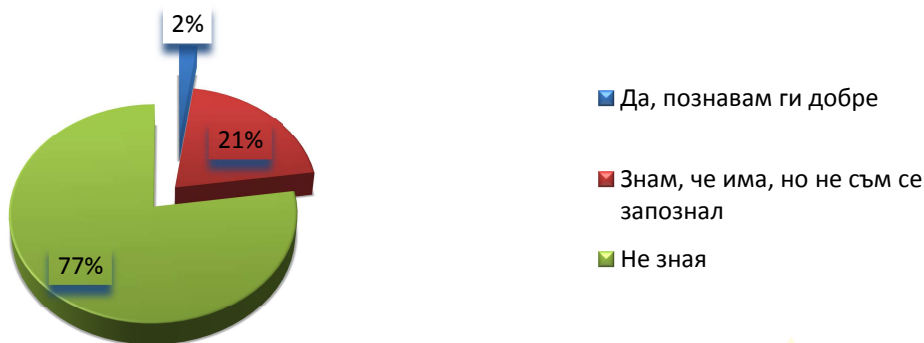

От малкото съобщили за случаи на дискриминация 69% са доволни от предприетите мерки от органите, едва 7 % са недоволните от предприетите мерки. От данните е видно, че трябва да се работи за повишаване на информираността и насърчаване съобщаването за случаи на дискриминация.

Същевременно анкетираните не са осведомени за организации, които могат да предложат подкрепа или съвет на лица подложени на дискриминация, двадесет и един процента знаят за съществуването на такава организация, а едва 1 % заявяват, че познават такава организация и знаят името ѝ.

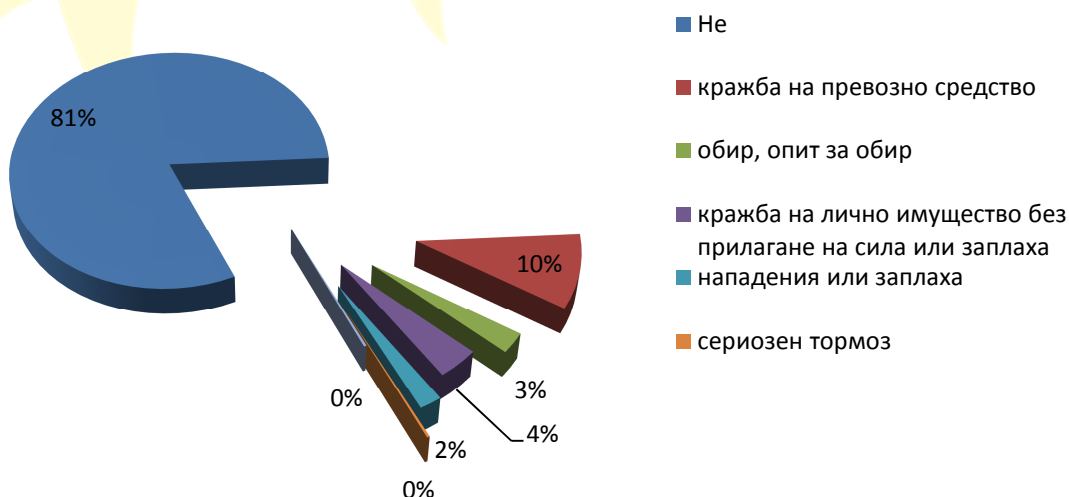
Анкетираните не са запознати със съществуването на нормативни документи, забраняващи дискриминацията /77%/. Само 21% процента знаят за наличието им, а едва 2 % са запознати с тях.

Знаете ли, за нормативен акт, закон забраняващи дискриминацията?

Посегателствата над личността и завишената престъпност спрямо етническите групи е друг критерий за повишена дискриминация въз основа на етнически произход. Данните показват, че няма завишена престъпност. Най-често, анкетираните са били жертва на кражба на лично имущество без прилагане на сила или заплахата, което не е по-високо от средното за страната равнище. Все пак има прояви на обир, опит за обир, кражба на превозно средство и за съжаление домашно насилие, които са на обичайното ниво за страната.

Били ли сте жертва на престъпление през последните 12 месеца?

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности»

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

При проведено проучване в 11 държави членки на ЕС, сред които и България, средния процент на дискриминация на ромите за България е 26 %. Този процент е три пъти по висок от регистрирания процент на територията на община Аксаково. Относно местата, на които е проявена дискриминация, тенденцията на ниво община съвпада с националната тенденция, а именно най-често дискриминация е проявена при търсене на работа, от персонала в здравните заведения и от персонала в социалните служби. Деведесет и два процента от анкетираните на национално ниво не са съобщили за случаи на дискриминация, като това ниво е най-високо за България спрямо другите държави. Причината за несъобщаване е, че нищо няма да стане нищо няма да се промени, какво е отношението и на анкетираните в община Аксаково.

Същевременно половината от интервюираните не знаят как да съобщят за дискриминация, което предполага, че те биха съобщили за такава, ако знаеха как да го направят. 44% обаче не виждат смисъл да съобщават за дискриминация, която е обичайна част от тяхното ежедневие. Сериозността на данните се допълва от факта, че 1 от 5 интервюирани не е съобщил за дискриминация поради страх от заплахата от извършителите. Също така, 39% от запитаните роми са се опасявали от отрицателни последици, ако съобщят за инцидент. Тези резултати обрисуват картина на чувство за примирение, че дискриминацията е нещо нормално за много роми, както и липсата на знания за това как и къде да се съобщава за дискриминация. Тези причини се съчетават с опасения от заплахата или отрицателни последици, ако се съобщи за дискриминацията.

На национално ниво на въпроса „Има ли закон, който забранява дискриминация на лица въз основа на техния етнически / имигрантски произход при кандидатстване за работа? 38 % отговарят с „не“, а 25 % с „да“, не малък е процента на отговорилите с „Не зная“.

На национално ниво процента на жертвите на престъпление през последните 12 месеца сред ромите е 12%, който е приблизително същия с интервюираните на територията на община Аксаково.

Извод: От резултатите е видно, че проявата на дискриминация не е висока в община Аксаково. Информираността на гражданите за организациите, които оказват подкрепа при случаи на дискриминация, както и антидискриминационните нормативните актове, не са достатъчно известни. Ограничените знания възприпятстват активността на етническите групи. Необходимо е да се предприемат мерки за повишаване на информираността относно антидискриминационните мерки на местно и национално ниво, организациите, които биха подкрепили, жертви на дискриминация и престъпност, нормативните актове забраняващи проявата на дискриминация и насилие.

5.2 Образование и социално включване

Образователната интеграция на ромските деца е отправна точка за равноправното интегриране на ромите в българското общество. Тя е неделима част и необходим елемент от процеса на модернизация на българското образование: без образователна интеграция на ромската общност българската образователна система би останала чужда на един голям процент български граждани и не би могла да отговори както на европейските

изисквания за включващо образование, така и на изискванията на пазара на труда за добре квалифицирана работна сила. Образователната интеграция е важна предпоставка за последващо приобщаване на пазара на труда, за повишаване на здравния статус и за подобряване на жилищните условия на ромите.

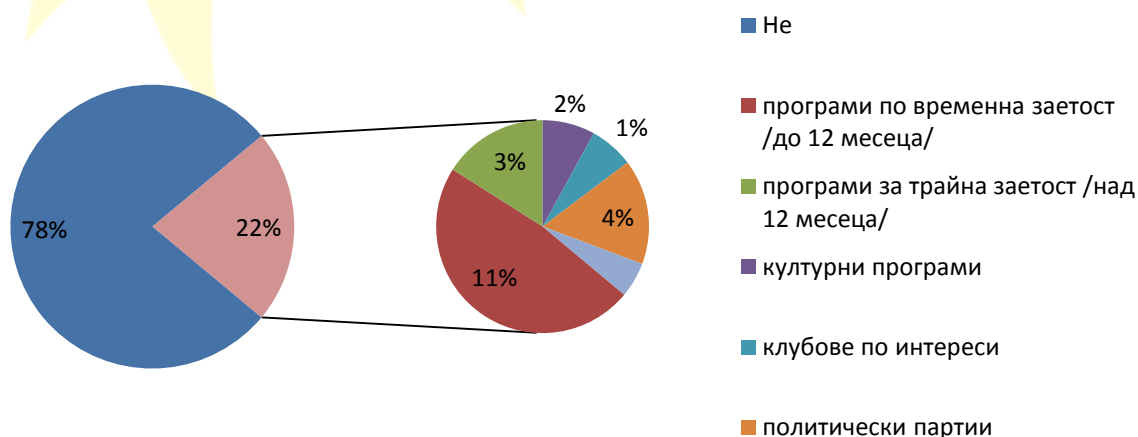
Образованието определя бъдещи шансове в живота, и е от решаващо значение за намиране на стабилна и прилично платена работа. Право на образование е основно човешко право, защитено по силата на Конвенцията (ООН) член 28 на Организацията на обединените нации за правата на детето (CRC) ратифицирана от всички държави в ЕС. Резултати от проучванията потвърждават, че до голяма степен ромските деца изостават в образователните постижения.

Държавите-членки на ЕС имат задължението да гарантират, че всички деца имат равнопоставен достъп до образование, по-специално за задължителното образование. Онези, които не завършват поне задължителното образование са изправени пред висок риск да живеят в бедност и имат ограничени възможности да си развият умения за учене и да разгърнат пълния си потенциал.

Важна стъпка за интеграцията е използването на възможностите за социално включване, които се предоставят както от общината, така и чрез националните проекти и програми. Висок е процента- 78 %, които не са участвали във форми на социално включване, най-висок е процента на включените в програмите по временна заетост до 12 месеца, за съжаление това е форма, която наистина „временно“ решава проблемите, но не е форма за трайно устройване на пазара на труда, както и за социално включване.

Нисък е процента на участващите в програми за трайна заетост /3 %/, както и културни програми, клубове по интереси. Участието в политически партии е 4%, което е израз на гражданска позиция и активност.

Участвали ли сте във форми на социално включване?

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности»

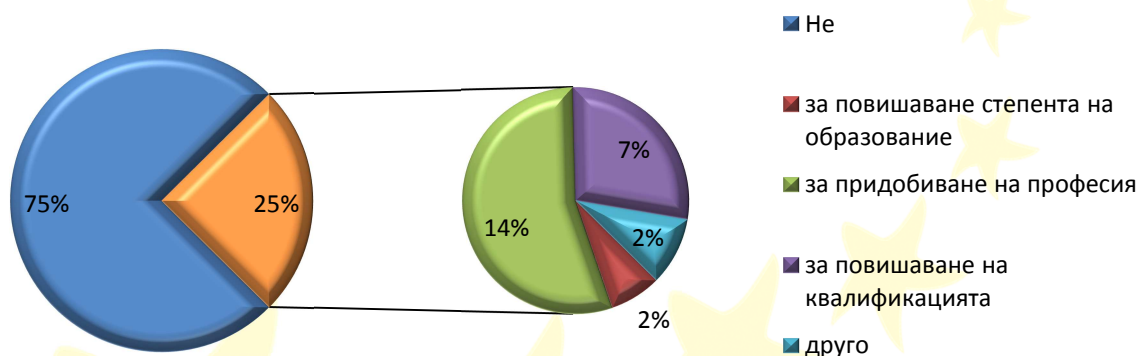
*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

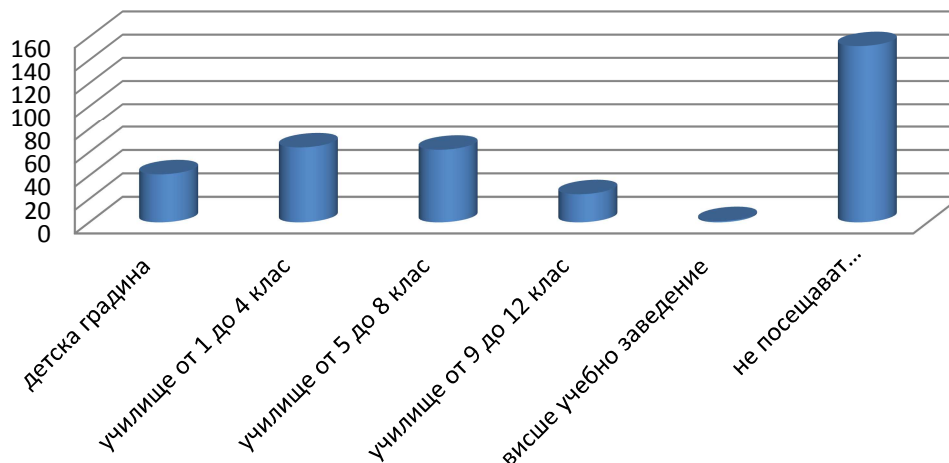
Освен, че не участват във форми на социално включване след завършване на определената степен на образование, която обикновено е твърде ниска начално или основно образование, представителите на етническото малцинство, в по-голямата си част рому не участват в курсове на обучение, това са 75 % от анкетираните. От останалите 25 % най-голям е процента на участващите в курсове за придобиване на професия, което показва, че тази част от целевата група правилно се е насочила и осъзнала, че без професионална квалификация шансовете за намиране на работа са много малки. Около 7 % участват в курсове за повишаване на квалификацията.

Участвали ли сте в курсове за обучение, след завършване на степента на вашето образование, квалификационни курсове?

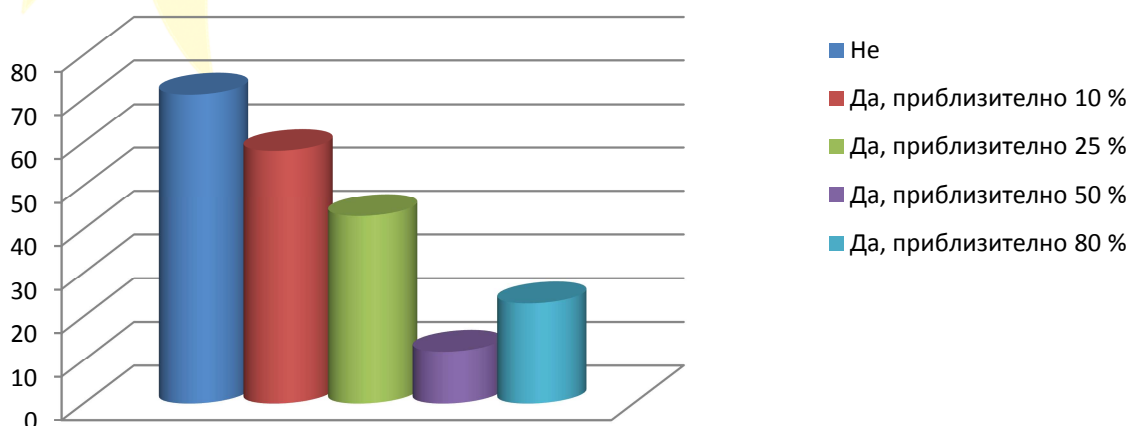
Горните факти за ниската степен на образование се потвърждават и от следните резултати, на Въпроса: „Децата Ви посещават ли училище?“, около 44% отговарят, че децата им не посещават училище. Една от причините за това е групата от анкетираните, че около 33% от анкетираните са на възраст над 40 години и е възможно да нямат деца на училищна възраст, но разликата от 11% показва, че има семейства, в които децата на посещават училище. Най-висок е процента на децата посещаващи училище от 1 до 4 клас, както и 5 до 8 клас. Дванадесет процента посещават детска градина, този резултат е недостатъчен за преодоляване на стреса и езиковата бариера при постъпването в първи клас, предвид ролята на предучилищното образование за подготовка и плавно преход към училището. Езиковата бариера, неразбирането на преподавателя води до загуба на интерес към учебния материал, отсъствия и по късно до отпадане от училище.

Децата Ви посещават:

Обект на изследването е и средата, в която децата получават своето образование. Висок е процента на сагрегираните училища с. Изворско, с. Любен Каравелово, с. Въглен, където децата са само представители на етническото малцинство и на практика те не общуват с деца от друг етнически произход. Изолираността на групата, лишава децата от възможността да общуват с деца от друг етнически произход и да се интегрират към българското общество. От анкетираните почти нулев е процента на учащите във висше учебно заведение:

Образователното заведение, което посещават децата ви има ли деца от друг етнически произход?

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности»

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

На национално ниво по данни на НСИ ромската общност се характеризира с по-неблагоприятна образователна структура, в сравнение с останалата част от населението. Най-високата образователна степен сред българската общност е средното образование (48,4%), докато най-голям дял от ромите (44,8%) достигат едва до основно образование. При по-високите степени на образование (висше) се констатира тенденция на намаляване на дела на ромската общност (едва 0,3%) в сравнение с българското население (20,4%). Обезпокоителен е и делът на ромите (20.5%), които нямат завършен дори начален етап на образование в сравнение с този при българите (почти 0%) и при турците (5.6%). Малък е делът на ромски младежи и възрастни роми, притежаващи професионално, средно и висше образование, квалификация и документ за завършено професионално образование. Особено тревожна е тенденцията на увеличаване на неграмотността сред ромите. Тендецията на национално ниво е валидна и за ситуацията на общинско ниво.

Извод: Видно от данните е, че социалната изолация както на възрастните така и на децата е висока. Необходимо е да се предприемат мерки за насърчаване участието на представителите на целевата група в клубове по интереси, да се проведе информационна кампания сред жените за превенция на ранната бременност, трафика на жени, домашното насилие. Повишаване информираността на родителите, относно възможностите, които дава образованието за техните деца, перспективите за бъдещето и трудова заетост при наличие на професия. В бъдеще би могло да се работи в посока създаване на клубове по интереси, които да обединяват хора с еднаква насоченост, осъществяването на културен обмен. Необходими са целенасочени действия и провеждането на дейности за въздействие върху родителите на децата за задържането им в училище, осъзнаване на по-добрите шансове за жинот на техните деца при наличието на образование, позоваване на добри примери за реализация на лица от ромската общност.

5.3 Здравеопазване

Ключови фактори, определящи равнището на здравния статус и здравната култура на населението са степента на образование, размерът на доходите и състоянието на жилищната среда. Социално-икономическите и жилищно-битови условия, при които живее голяма част от представителите на ромската общност, оказват пряко влияние върху тяхното здравно състояние.

Здравеопазването е друга област, която силно влияе върху социалния статус на личността. Анкетираните бяха питани дали имат някакви оплаквания, болести или наранявания, които ги ограничават в техните ежедневните дейности, като например работа, пазаруване или общуване с други хора. На национално ниво повечето роми споделят, че имат такива ограничения. В община Аксаково 91% споделят, че нямат такъв проблем. Само 7% споделят, че имат здравословен проблем, който им пречи да работят. Този факт е показателен, че представителите на целевата група имат готовност да работят, не изтъкват здравословни проблеми за не добрия си социален статус и при предоставени

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности»

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

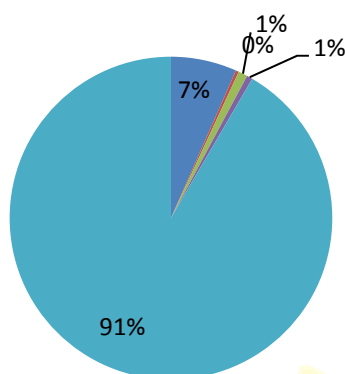

Европейски социален фонд

възможности биха се включили. На национално ниво 18% от ромите изтъкват, че имат здравословен проблем, който възпрепятства да работят или извършват ежедневни дейности, 12 % процента от представителите на неромското население, споделят за такъв проблем. Видно от данните нивото в община Аксаково е двойно по-ниско.

Имате ли здравословен проблем, който да ви пречи да:

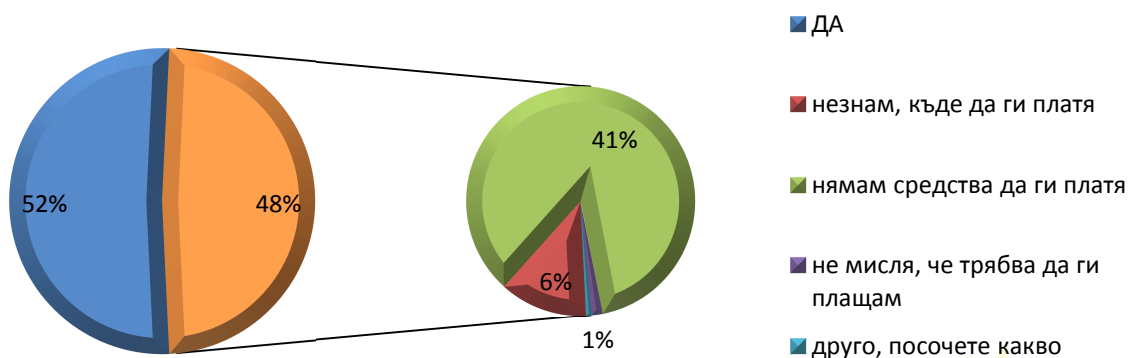
- работите
- пазарувате
- поддържате контакти с други хора
- поддържате личната си хигиена
- не, нямам проблем

Приблизително половината /52%/ от анкетираните са здравно осигурени в община Аксаково. Основната причина за неосигуреност на останалата част е липсата на средства. Една не малка част споделят, че не знаят къде да ги платят.

На национално ниво 45 % от ромите са здравно осигурени, като тази стойност е на половина по-ниска в сравнение с останалата част от българското общество, където процента на здравно осигурените е 83%.

Здравно осигурен ли сте?

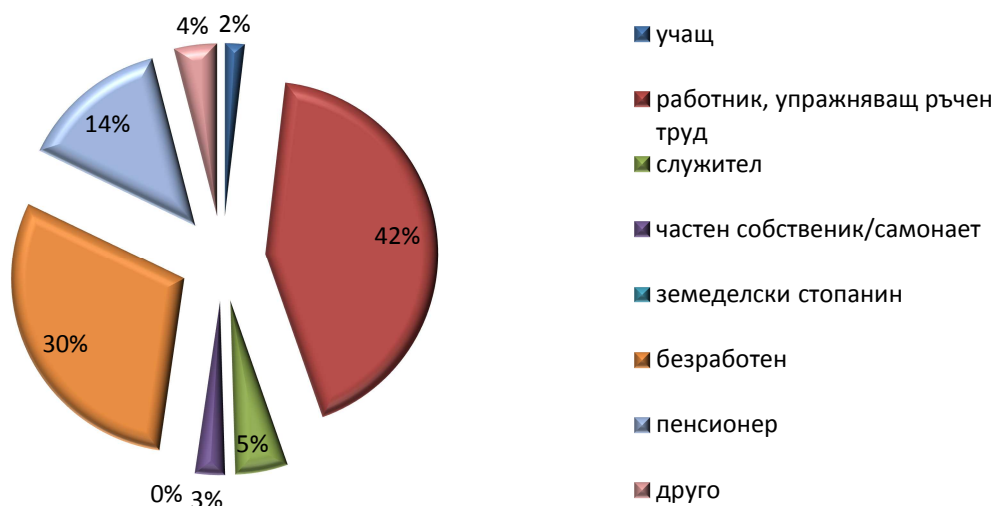

Извод: От данните е видно, че в общината населението от целевата група няма здравословни проблеми, които да възпрепятстват неговата социална активност и включване в пазара на труда. Основния проблем е липсата на средства за плащане на здравните осигуровки, продиктуван от високата безработица сред етническата група, както и липсата на информация за здравното осигуряване.

5.4 Трудова заетост

В действията си за пълноправна интеграция и участие на ромите на пазара на труда, отговорните институции се ръководят от Европейската стратегия за заетост, обновената Лисабонска стратегия, интегрираните насоки за растеж и заетост и други европейски, както и национални документи в областта на заетостта и развитието на човешките ресурси.

Заетост

От анкетираните в община Аксаково 30 % са безработни, като нивото на безработица е по-ниско в сравнение с безработицата при тази група на национално ниво. Това е свързано и с нивото на безработица на територията на цялата община, което е почти два пъти по-ниско в сравнение безработицата като цяло на национално ниво.

Трудаво заетите в общината са предимно работници или упражняващи ръчен труд, което е свързано и с ниското ниво на образование на целевата група.

Резултатите от проведени социологически проучвания на национално ниво отчитат, че ромите са в най-неизгодното положение на пазара на труда, тъй като голяма част от тях са неграмотни, с ниска степен на образование, без професионални умения и квалификация, което затруднява значително реализирането им на пазара на труда. Тези фактори, както и прояви на дискриминация към ромите на трудовия пазар, поставят много роми в неравностойно положение на пазара на труда и са предпоставка за тяхната заетост в „сивата” икономика. Съществен проблем на ромската заетост, идентифициран от друго социологическо изследване е, че близо 24% от заетите роми работят без какъвто и да е договор. За сравнение, делът на българите, които работят при същите условия е 4%, а делът на турците е 11,7%. Безработицата сред ромите все още е най-висока в сравнение с другите етнически общности 52%.

Изводи: Нивото на безработица в община Аксаково е по-ниско сред представителите на етническите малцинства спрямо същата група на национално ниво. Ромите предимно упражняват ръчен труд, такава е тенденцията и на национално ниво, представителите на тази група упражняват ниско квалифициран труд. За повишаване на заетостта трябва да се премине през повишаване на образователното равнище.

5.5 Жилищно осигуряване

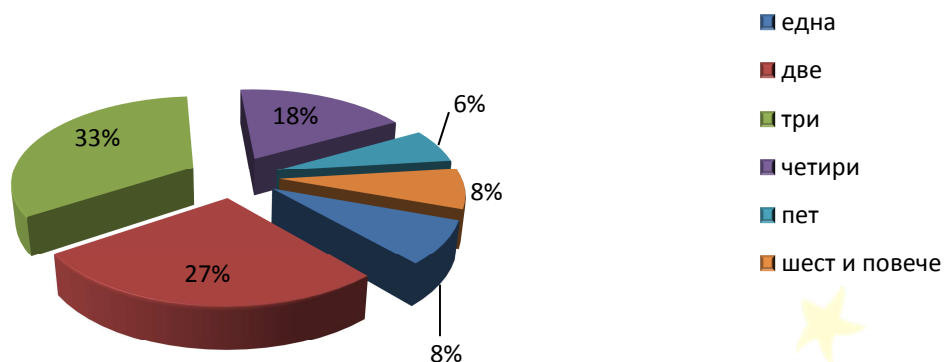
Наличието на достатъчно лично пространство в едно домакинство е ключов показател за качеството на живот. Направеното проучване го измерва с броя на лицата, на стая, с изключение на кухня, коридор, баня с тоалетна и всички стаи отдавани под наем. За да се направи съответствието са зададени уточняващи въпроси за броя на членовете в семейство.

Най-висок е процента на четиричленните семейства, като процента на петчленните, както и шестчленните семейства е в привес спрямо тричленните. В се още се запазва тенденцията за многочленни семейства сред ромската етническа група.

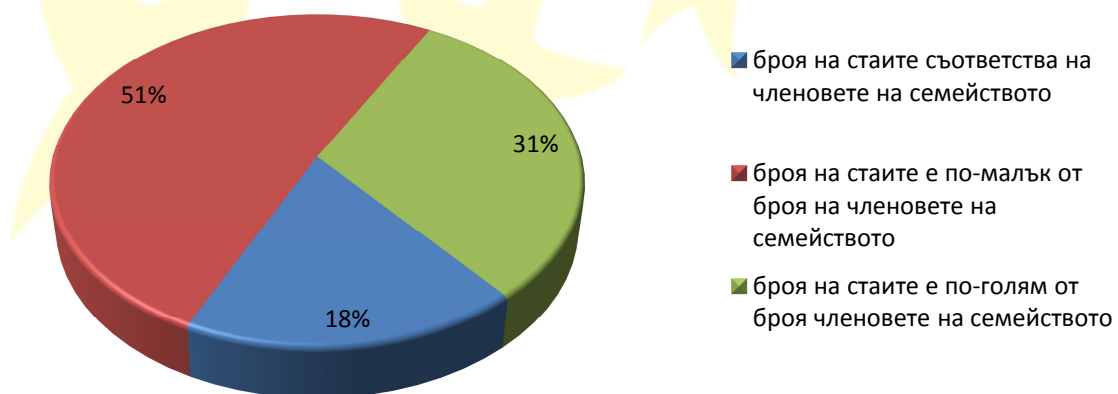
Макар и семействата да са многочленни броя на стаите, които обитават е малък. Семействата предимно живеят в три стаи /33%/ като се изключат банята, тоалетната и коридорите. Приблизително същия процент около 27 % живеят в две стаи, едва 18 % в четири стаи, след което процента на броя на стаите намалаво значително, едва 8% живеят в шест и повече стаи.

Колко стаи е жилището, което обитавате /без баня, тоалетна, коридори?

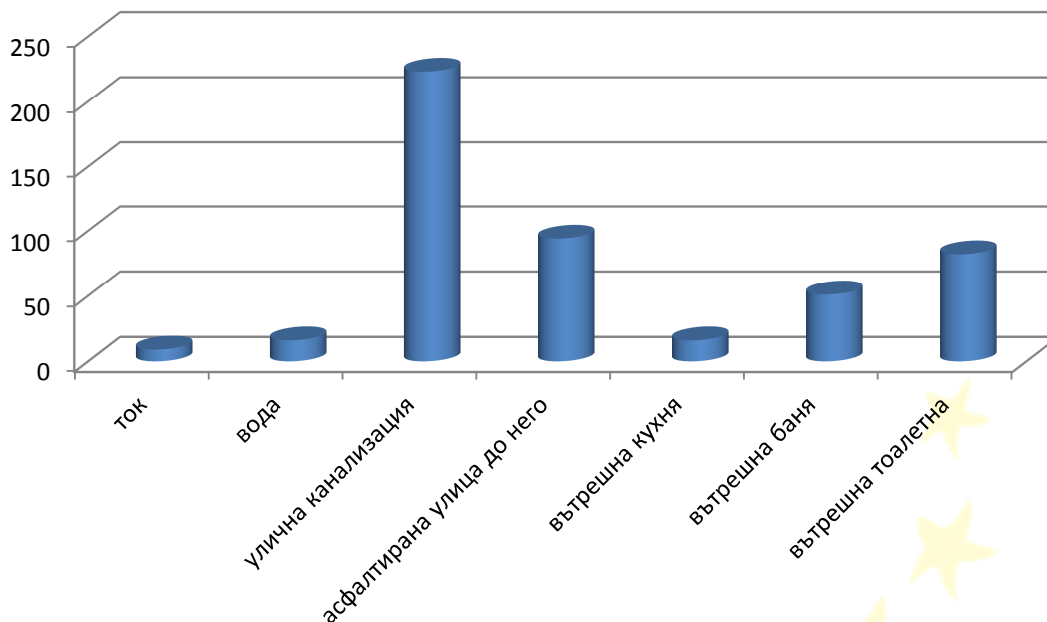
Данните ясно показват обратна пропорционалност между броя на членовете на семейството и обитаваните от тях стаи. Факта говори за не-добро качество на живот на представителите на целевата група.

Съответствие между броя на стаи и броя членове в семейство

Относно комунално-битовото осигуряване, най-често липсва улична канализация, улиците не са асфалтирани до жилището, не са изградени вътрешни тоалетна и баня в жилищата. Тока и водата са осигурени за всички домакинства в община Аксаково.

Кое от следното липсва във Вашето жилище?

На национално ниво според данни на НСИ, около 46% от ромите обитават селските райони, а 54% населяват предимно градовете. По-голяма част от ромите живеят в т.нар „обособени ромски квартали“, където жилищните условия са крайно неприемливи. Обособените квартали продължават да бъдат една от основните пречки за цялостната интеграция на ромите в обществото, тъй като условията на живот в тях водят до задълбочаване на изолацията им, до занижаване на възможностите за подобряване на образователния, социално-икономическия и здравния статус и до маргинализиране на значителна част от общността.

В т.нар. „ромски махали“ и „ромски квартали“ най-често срещаните проблеми са свързани с липсата на кадастрални карти, общи и подробни устройствени планове, незаконно строителство, недостатъчно изградена инфраструктура и ограничен достъп до социални и комунални услуги, пренаселеност. Съществуват постройки, изградени с подръчни материали, в нарушение на устройствените планове. В над половината от жилищата, в които живеят роми, няма канализация, а около 10% от ромските домакинства не разполага с течаща студена вода. Ниският социално-икономически статус на жителите на ромските квартали задълбочава допълнително тяхната уязвимост като потребители на комунални услуги.

Проучване за урбанизацията и жилищата на ромските квартали в 88 населени места с общо население около 400 хил. души констатира: пренаселеност, неотговарящи на стандартите жилища, липсваща или зле поддържана улична мрежа и техническа инфраструктура, липсващи сгради за обществено обслужване, липса на зелени площи, улично осветление и телефонна мрежа, стихийно и хаотично строителство на незаконни сгради и като следствие от това - незаконни включвания към инфраструктурата,

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности»

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

неизяснена собственост върху земята, липса на актуален кадастър и на подробни устройствени планове, неприложимост на Закона за устройство на територията за повече от 70% от обособените ромски квартали.

Сравнено с данните на национално ниво етническите малцинства в община Аксаво живеят в малките населени места и са концентрирани в няколко населени места. Относно условията на живот националната тенденция е валидна и за общината.

Извод: Данните показват, че жилищното осигуряване не е на необходимото ниво за осигуряване на нормален начин на живот. Основните нужди от ток и вода са задоволени, но все още е необходимо да се предприемат мерки за прокарване на улична канализация и асфалтиране на улици, което е характерно за цялата община не само за кварталите и населените места, където живеят представители на етническите малцинства.

5.6 Бедност

Този раздел се фокусира върху бедност поради ниски доходи измерена по отношение на разпределението на доходите в рамките на семейството. Бедност или липсата на такава, е от съществено значение за минимален стандарт на живот и е по-широко понятие от парична бедност. Тя също така включва достъп до съществена социални ресурси, като образование и здравеопазване.

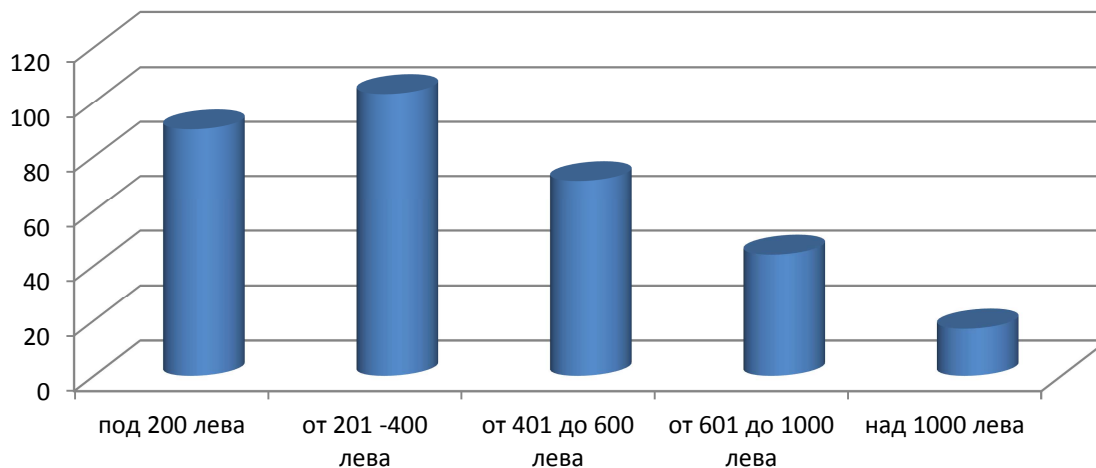
Материални лишения са ключовите индикатори на Европа 2020. По данни на Евростат, бедността обхваща показатели, отнасящи се до икономическа стагнация, лишаване от стоки за дълготрайна употреба, жилища и околната среда на жилището.

Лица, които са "бедни" живеят при ограничени условия, остра липса на ресурси, които да им осигуряват най-малко четири от следните елементи:

- да плащат наем или комунални сметки;
  - да запази дома си адекватно топло;
  - да се изправи пред неочаквани разходи;
  - да се яде месо, риба или протеин
- равностоен на всеки втори ден;
- да има почивка за една седмица далеч от дома;
  - автомобил;
  - перална машина;
  - цветен телевизор;
  - телефон.

Висок е процента на семействата, които се издържат с доход много по-нисък от определения за страната /приблизително 2000 лв. за четиричленно семейство/. Дохода на анкетираните за семейство е между 201-400 лв. или под 200 лв. С нарастване на границите на доход намалява броя на семействата, които ги достигат, което говори за ниски доходи и невъзможност за нормален начин на живот. Едва 5 % имат доход над 1000 лв.

Какъв е дохода на вашето домакинство?

От какво се формира дохода на вашето домакинство?

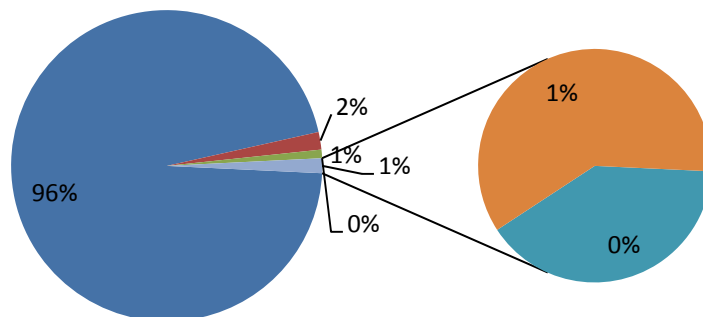
От направеното проучване положително е, че 45 % от анкетираните формират своите доходи от работа по трудови правоотношение, приблизително такъв беше проеътната и на здравно осигурените. Другият основен източник на доходи е временната заетост до седмица, която е характерна за 24 %. От анкетираните една 6% са на възраст над 60 г. а процента на анкетираните, чийто доход се формира от пенсии за инвалидност е 8%, както същия е процента и на анкетираните, чийто доход се формира от пенсия за придобит стаж и възраст. Тези, които разчитат на семейни помощи също са 8 %. Процентните различия не са много големи и са в рамките на нормалните различия в процентно отношение.

На въпроса дали имат деца, под 16 години, които да работят за да осигурят прехраната, 99% от анкетиранияте отговарят че нямат.

Деведесет и шест процента от анкетиранияте отговарят, че не е случвало да останат без храна. Има единични случаи при които се е случвало да си легнат без вечеря поради липса на храна в дома.

Случвало ли се през последния месец член на семейството да си е легнал без да вечеря поради липса на храна в дома?

■ Не ■ един ■ Да, двама ■ три ■ четири ■ пет и повече

Извод: Резултати показват, че състоянието на доходи на представители на етническите малцинства е ниско и далеч под минимално необходимите стандарти, но за съжаление това положение е характерно за цялата страна и не е особеност на етноса. Членовете на семействата са задоволени с храна, но това не е единствения критерии за покриване на бедност според европейските стандарти. Ниското образование, респективно липсата на работа се отразяват върху качеството на живот на етническото малцинство с фокус върху ромите.

5.7 Взаимодействие с публичните власти

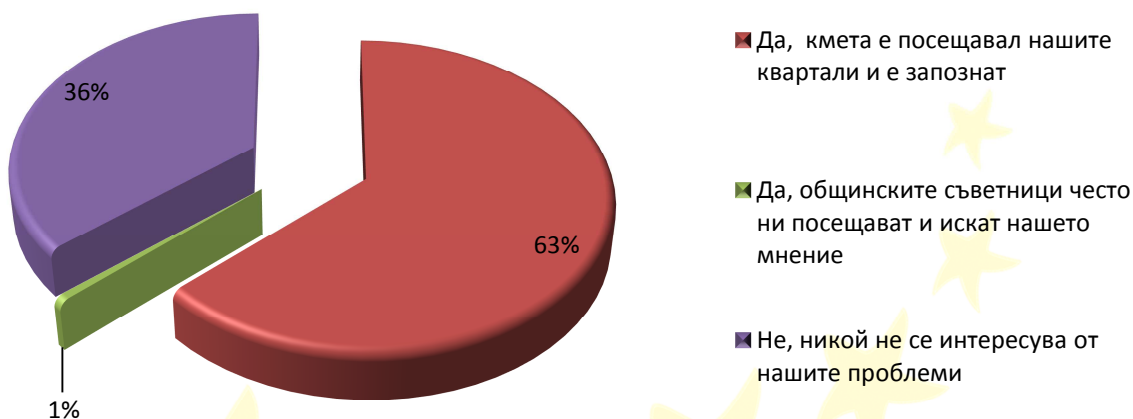
Взаимодействието с публичната власт е от особено значение за решаване на проблемите на етническите малцинства. Ситуацията бе проследена от направеното проучване през две гледни точки на:

1. представители на етническите малцинства;
2. представители на публичната администрация, общински служители, служители на дирекция „СП“, дирекция „Бюро по труда“ и др.

5.7.1 Представители на етническите малцинства

Отправените въпроси целяха да се улови настроените и отношението спрямо публичните институции: Какви са очакванията на анкетираните спрямо тях, дали все още е битова схващането, че за всичко е длъжна и отговорна държавата? Осъзнават ли представителите на ромската общност що е държава, и кой е съставлява?

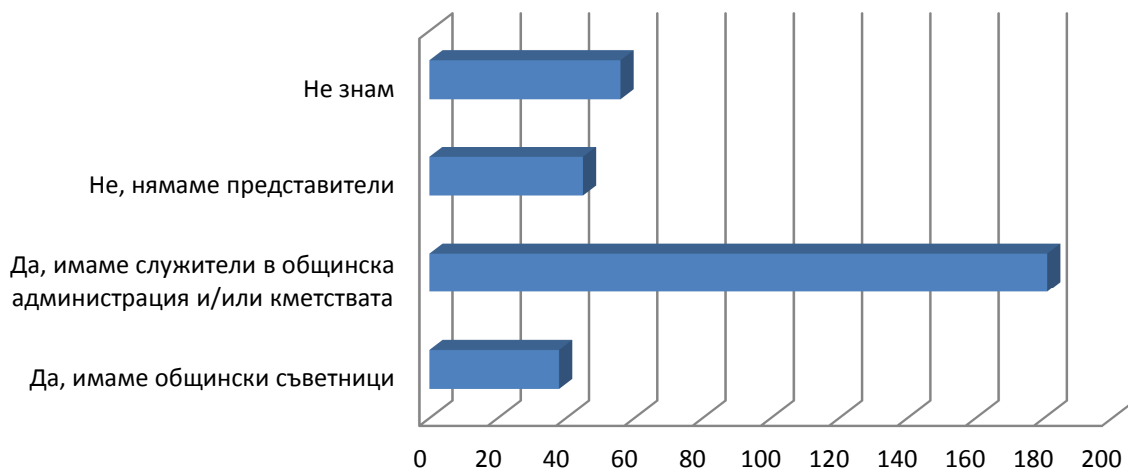
Смятате ли ,че местната власт познава вашите проблеми?

Шестдесет и три процента споделят, че кмета е посещавал техните квартали и е запознат с техните проблеми, нисък е процента на отговорилите за посещенията на общинските съветници. Тридесет и шест процента смятат че никой не се интересува от тях.

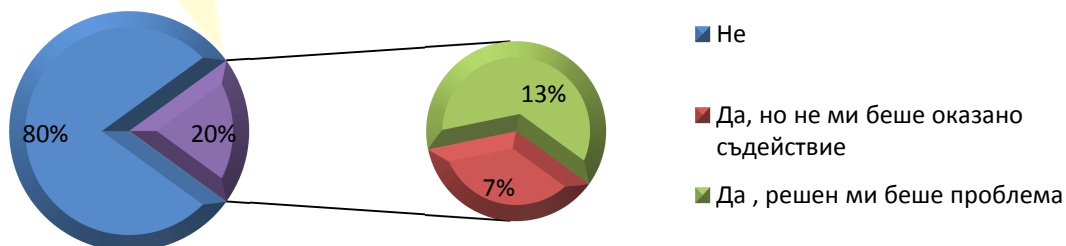
Петдесет и седем процента споделят, че представители на техния етнос участват в местното управление, чрез техните представители в общинска администрация. Има общински съветници, които са представители на тяхната общност, но видно от резултата на предходния отговор не посещават кварталите, в които живеят.

Представители на вашия етнос участват ли в местното управление?

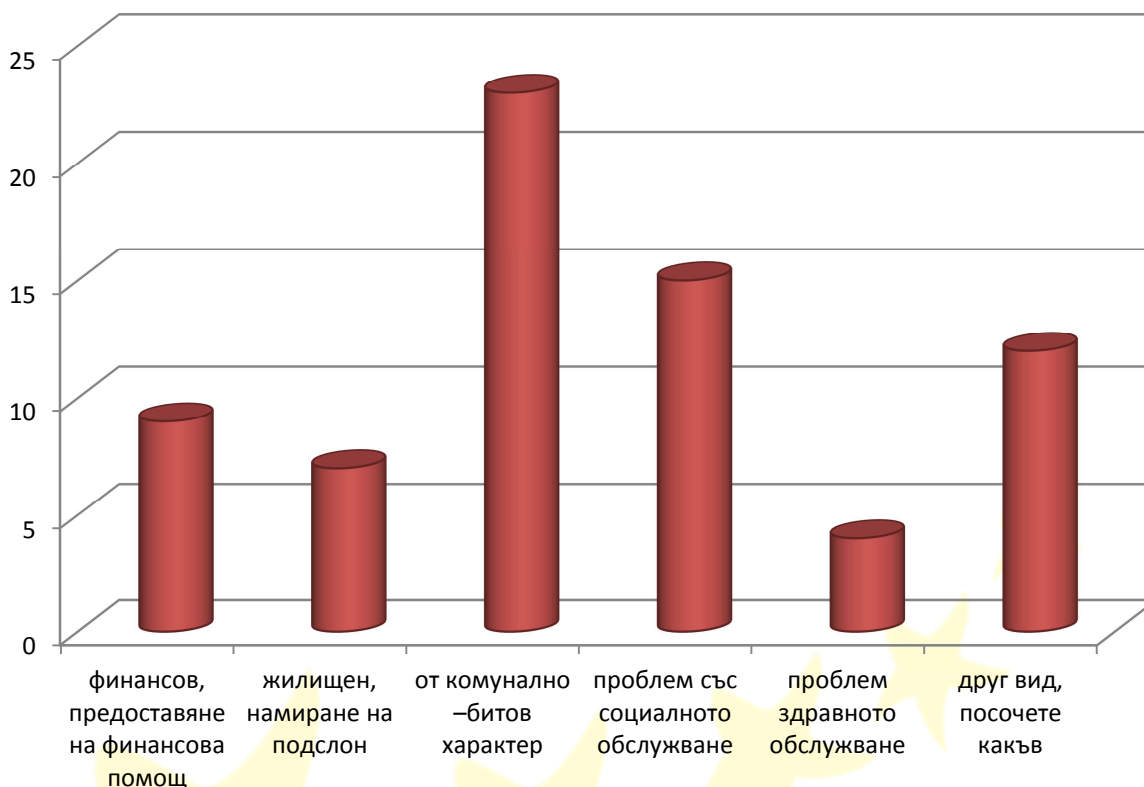
Местната власт обръща внимание на поставените въпроси от етническите малцинства от 20 % обърнали за съдействие към местната власт на 13% са били решени проблемите. Осемдесет процента не са се обръщали за съдействие, което в най-добрия случай означава че не са имали необходимост от съдействие.

През последните 12 месеца търси ли сте съдействие от местните власти за решаване на ваши проблеми?

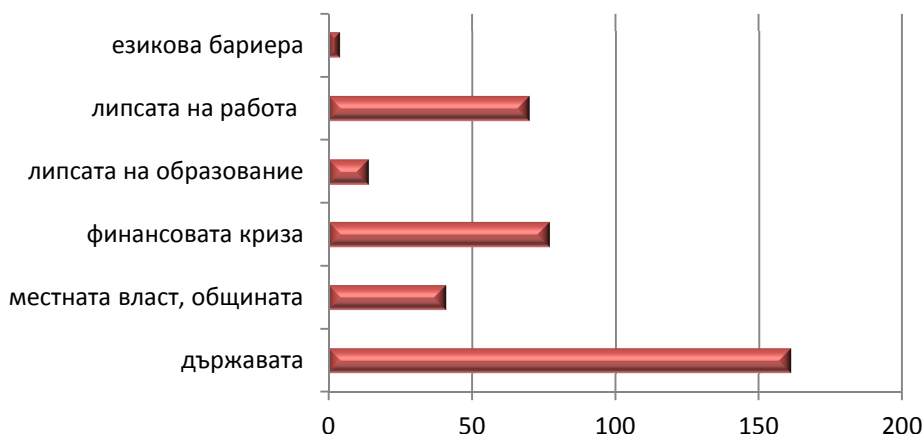
Естеството на проблемите е предимно от комунално-битов характер, където ролята на общината е водеща. Другите проблеми са свързани със социалното обслужване и предоставянето на финансова помощ.

С какви проблеми най-често се обръщате към местната власт?

За съжаление все още не се осъзнава, че „държавата- това сме ние“ и все още анкетираните търсят като причина за проблемите си в държавата. Посочват се също така като причини липсата на работа, но не и липсата на образование, финансовата криза, местната власт и общината. Посочените причини са фактори, които не подлежат на техния контрол според тях.

Според вас в кого или какво е причината за проблемите, които срещате? /анкетирани граждани/

Извод: Взаимодействието с местната власт е на добро ниво, решават се проблемите, които се поставят, които най-често са от комунално битов характер. Негативното е, че все още причината за всички проблеми според анкетираните е държавата и не се търсят възможности за справяне с трудното положение със собствени сили и полагане на усилия за повишаване на образованието, търсенето на работа и др.

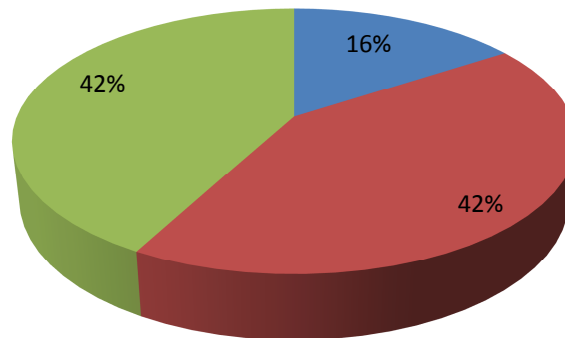
5.7.2 Представители на публичната администрация

Направеното допитване до представителите на публичната власт цели една по-голяма всеобхватност на представяните проблеми. Ежедневния контакт на служителите дава информация за ситуацията на етническите малцинства и по-голяма задълбоченост в представянето на резултатите. Същевременно е необходимо да се направи извод да ли наистина служителите са запознати с реалната обстановка и имат представа за ситуацията в общината относно състоянието на етноса в четирите области, образование, жилищно осигуряване, заетост и здравеопазване.

Тридесет и осем процента от анкетираните са наясно относно етническия състав на децата в училищата и със сигурност могат да отговорят на въпроса. Отговорите са различни в зависимост от преките наблюдения на всеки от анкетираните.

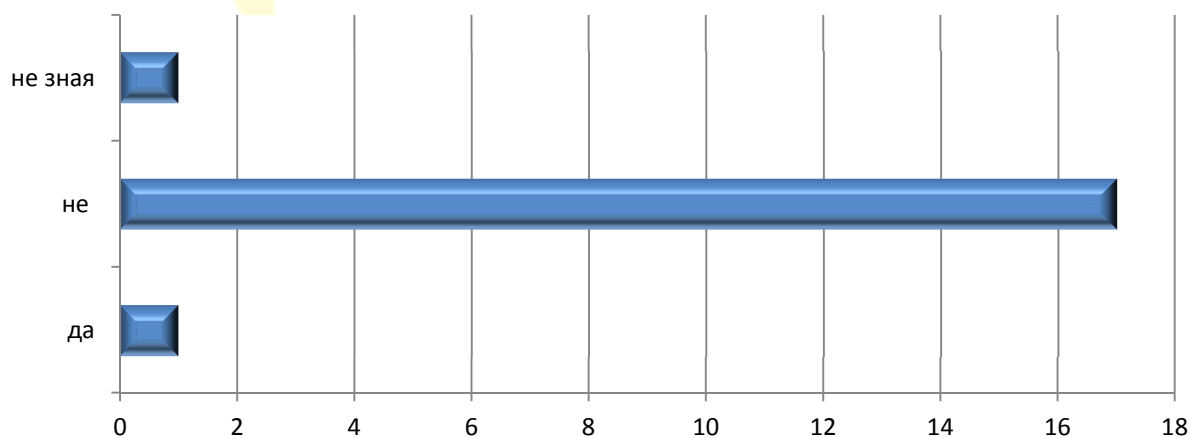
На територията на общината имали училища само с ромски деца?

■ да ■ не ■ не зная

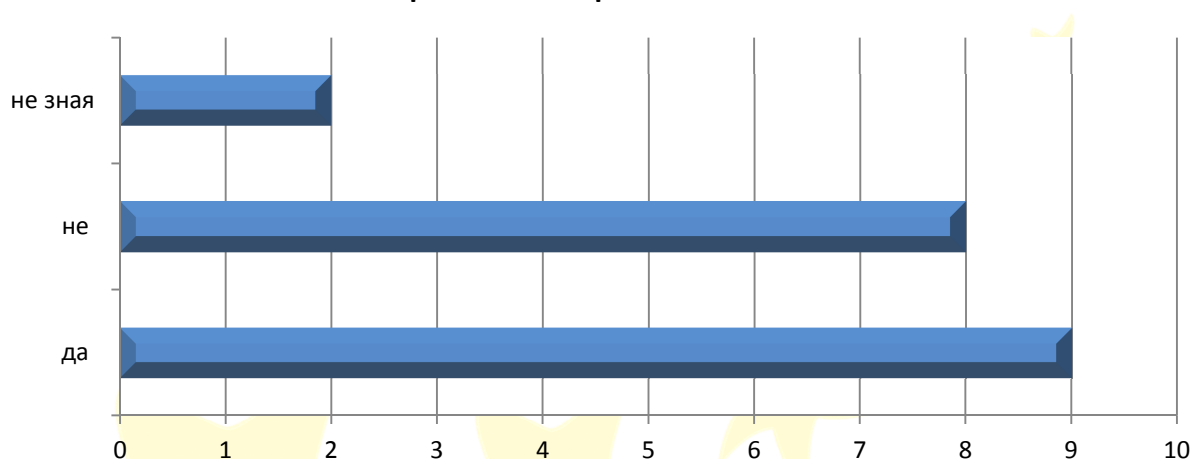
В голяма част от населените места са останали по едно или две семейства представители на българския етнос. Изолираността на ромското население се е получила с течение на годините, през които при увеличение на броя на представители на ромското население в дадено населено място, българското население се е изселвало, така към настоящия момент са останали няколко домакинства предимно с възрастни хора. Това е причината за отговора, че няма населени места само с ромско население. Но процента на представители на етноса е достатъчен висок за да говорим за изилираност и невъзможност за интеграция на ниво населено място.

На територията на общината има ли населени места само с ромско население?

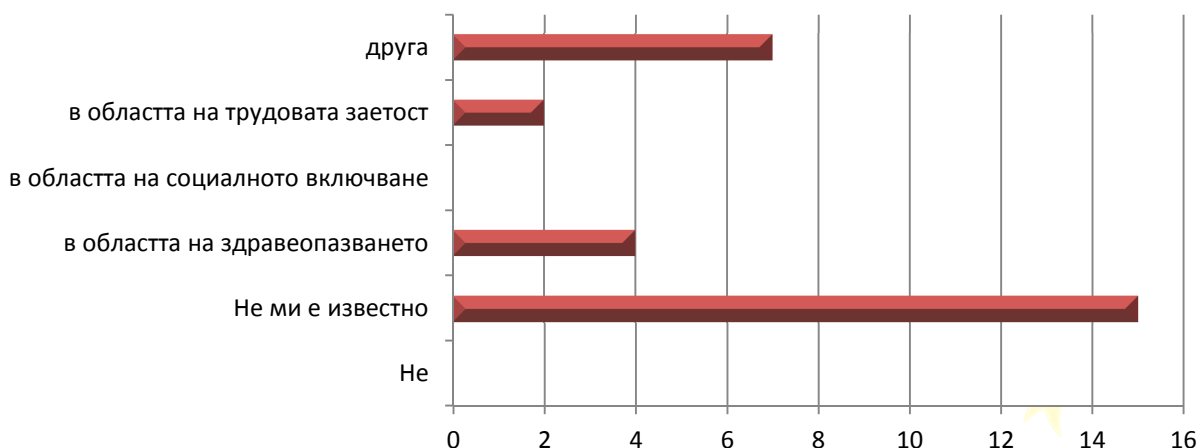
В населените места със смесено население са оформени квартали само с ромско население-махали, където то е концентрирано. Това разделение е специфично за различните населени места, в по големите населени места има в махали, дакото в по-малките то е смесено. В големите населени места е възможна предотвратяването на изолацията, както и в малките населени места със смесено население. Но в някои от населените места като с. Изворско, с. Любен Каравелово това е невъзможно поради високата концентрация на ромско население.

В населените места със смесено население, има ли обособени квартали само с ромско население

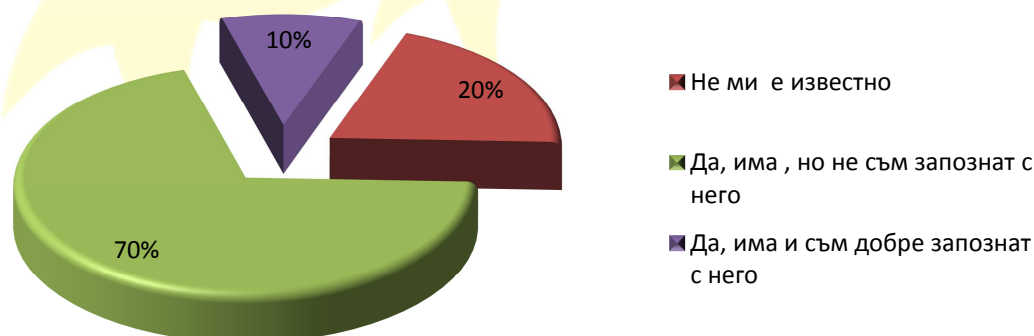
Ромските жени са най-силно застрашени от изолация, поради особености в разбирането на етноса. Ромската жена не работи, предимно е ангажирана с отглеждането на децата и поддържане на домакинството, много често нейните човешки права се нарушават чрез домашно насилие. Малко са инициативите в подкрепа на ромската жена, както и провеждането на информационни кампании. До момента предимно се работи в областта на здравеопазването. Много важно за преодоляването на изолацията и социалното включване, участието в клубове по интереси.

Провеждат ли се инициативи, информационни кампании в подкрепа на ромските жени?

Голяма част от анкетираните споделят, че знаят за съществуването на нормативен документ за интеграция на ромите. Малка част го познават добре, но високият процент на знаещите за него е успокоителен, защото това означава, че при проявен интерес могат да се запознаят със съдържанието му.

Има ли разработен общински нормативен документ, стратегия, план за действие или друг за интеграция на ромите?

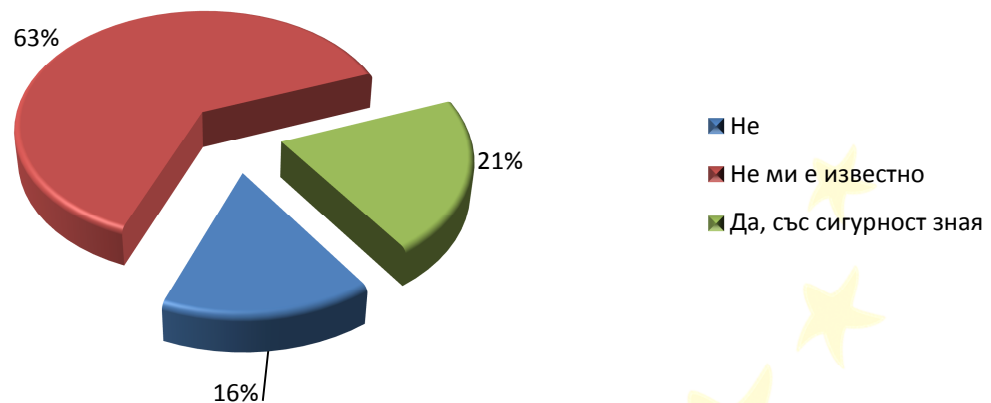

Интеграцията на ромите е проблем, който се споделя от всички страни членки на ЕС, целта на настоящият проект е именно проучване на опит и обмяна на добри практики в тази област.

Въпреки създадените условия за популяризиране на проекта, не е висока информираността на служителите, причината за това е предстоящите работни посещения в рамките на проекта в държави членки на ЕС. До момента общината не е имала

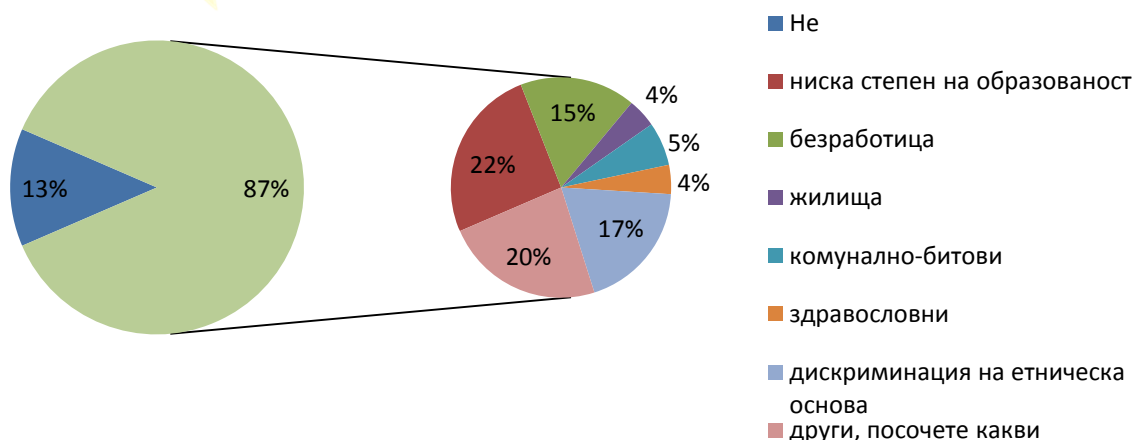
възможност да обменя подобна информация с други държави. Не е за пренебрегване процента и на информираните за усилията на общината в тази посока /21%/

Знаете ли, за общината да е обменяла опит с други държави, във връзка с интеграция на ромите?

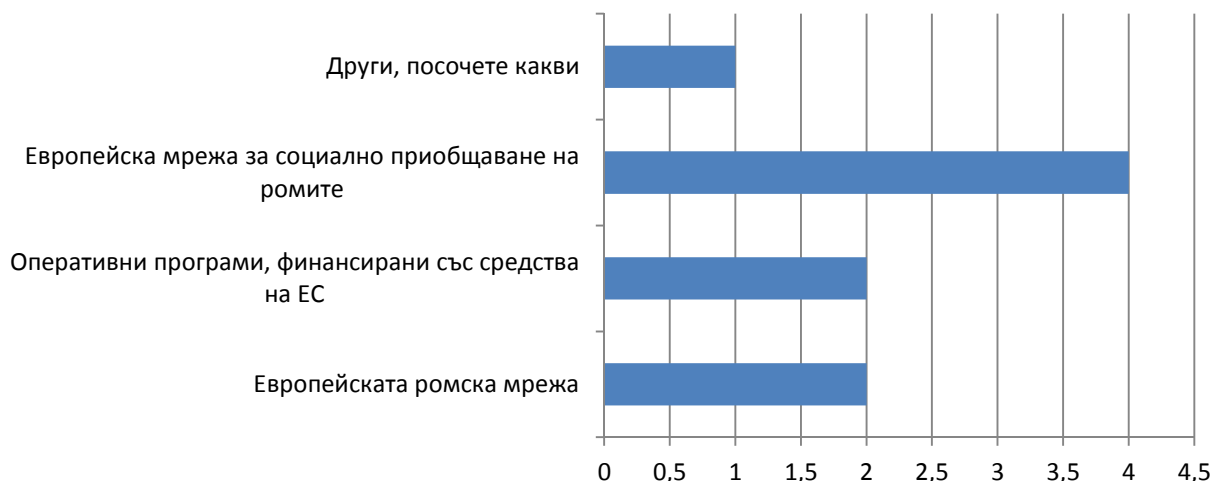
Гледната точка на анкетираните служители е различна от гледната точка на анкетираните граждани относно проблемите на етноса. Естествено служителите са наясно, че ниското образование е пречка за намирането на работа, а от там и за ниския стандарт на живот на етноса. Осемдесет и осем процента заявяват, че познават проблемите на ромите и че това са наъ-вече ниското образование, високата безработица.

Смятате ли , че познавате добре проблемите на ромите?

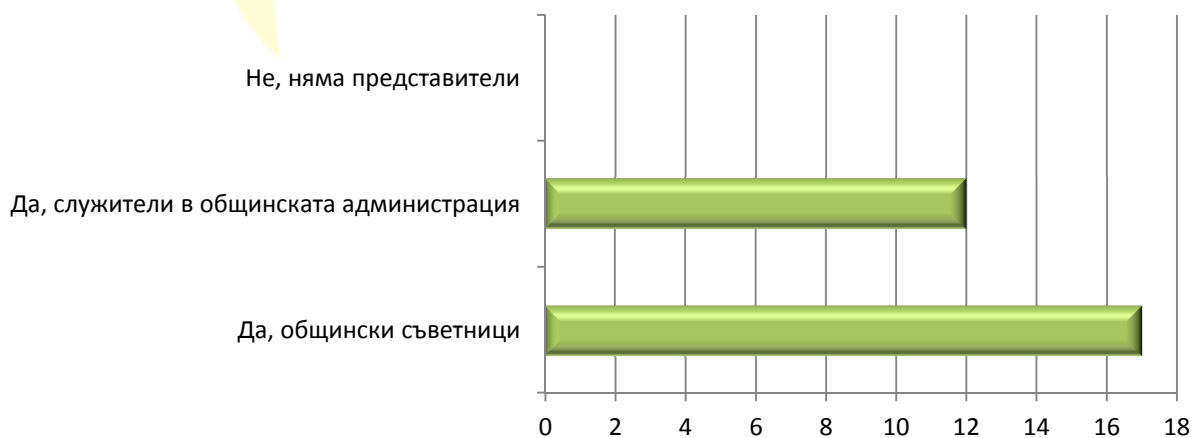
Служителите търсят информация от различни източници за справяне с проблемите на малцинствата като предимно това е Европейската мрежа за социално приобщаване на ромите, Оперативните програми, Европейската ромска мрежа.

За справяне с проблемите с ромите сте търсели информация от:

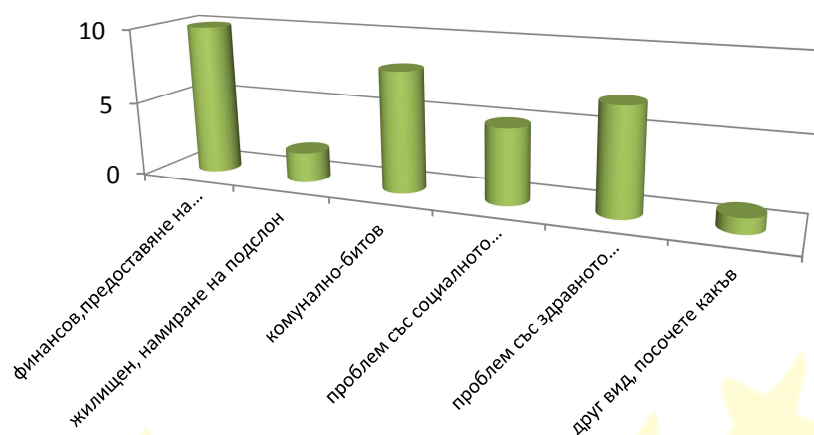
Както представителите на ромската общност, така и служителите са наясно с представителността на малцинството в местното управление. Представители на етноса има в общинска администрация и в Общински съвет – Аксаково.

Представители на ромския етнос участват ли в местното управление? /анкетирани служители/

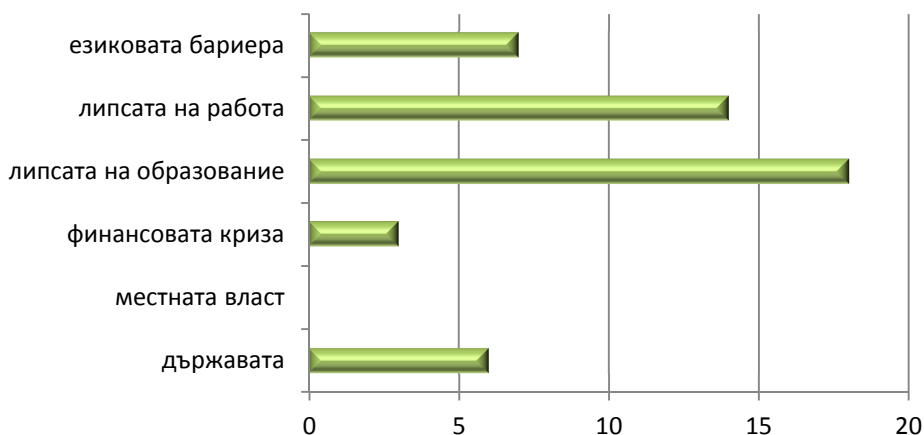
Съвпадението на резултатите на служителите с резултатите на гражданите относно пробелмите на ромите говори за добро познаване на етноса. Отново най-често ромите търсят финансова помощ, решаване на проблеми от комунално битов характер.

С какви проблеми най-често се обръщат ромите към местната власт /общинска администрация,общински съвет/

Виждането на служителите за проблемите на ромите се различава от гледната точка на самите тях. Служителите смятат, че основните причини са липсата на образование, липсата на работа, езиковата бариера. Срещат се отговори за вината на държавата, но по-скоро като създадена нормативна база за предоставяне на възможности и решаване на проблемите.

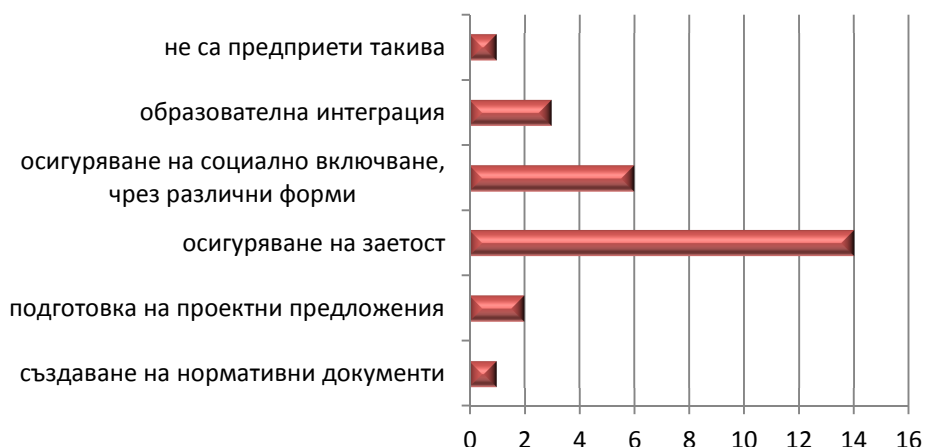
В кого или какво е причината за проблемите на ромите? /анкетирани служители/

Общината не е безучастна към проблемите на ромите. В периода от 2012-2014 г. осъществява два проекта насочени към тази група. Единият е насочен към образователната интеграция на децата, проект „Ръка за ръка с поглед към света“ по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ: BG051PO001-4.1.05 “Образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства”, а другия е насочен към възрастните, проект „Партньорство за равни възможности“, „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, Бюджетна линия: BG051PO001-7.0.07. Макар и с различни целеви групи е двата проекта се стремят към създаване на условия за преодоляване на социалната изолация на етническите малцинства.

Какви действия, инициативи е предприела общината за
приобщаване на ромите?

ИЗВОД: Представителите на публичните институции са запознати с проблемите на ромите, за което говори съпадението в отговорите им със самите представители на целевата група. Служителите търсят средства и форми за справяне с проблемите им, като доказателство за това са проектите, които се реализират на територията на общината. Необходимо е повече усилия в търсенето на допълнителни информационни и финансови източници за преодоляване на проблемите на малцинствата, както и разработването на интегриран план за приобщаване на ромите, който да обхваща четирите области: достъп до образование, трудова заетост, здравеопазване и жилищно осигуряване.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности»

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

6. Как могат да бъдат използвани резултатите?

Резултати от изследването могат да се използват:

1. При търсене на добри практики за приобщаването на ромите в други държави членки на ЕС в областта на образованието, здравеопазването, достъпа до пазара на труда и жилищното осигуряване .
2. При разработването, изпълнението и мониторинга на стратегически документи на местно ниво относно интеграцията на етническите малцинства, като се включат мерки насочени към:
  - Обхващане на децата от етническите малцинства от ранна детска възраст в образователната система;
  - Осигуряване на плавен преход от основното към средното образование;
  - Преодоляване на безработицата сред етническите малцинства, чрез концентриране усилията върху повишаване на образованието и придобиване на професионална квалификация;
  - Борба с дискриминацията и антиромските настроения за подобряване на равния достъп до образование, заетост, жилищно осигуряване и здравни услуги;
  - Повишаване осведоменността относно основните човешки права;
  - Създаване на механизми за осигуряване на защитена среда, където хората да се чувстват уверени и спокойни да докладват за случаи на дискриминация и злоупотреба с човешките им права.
  - Информираност на малцинствените общности относно правата им, нормативните документи третиращи, равенство, недискриминация, организации, в защита на жертвите на дискриминация.
  - Осъществяване на социално включване, чрез разбиране културата на мнозинството и ефективна комуникация.
  - Преодоляване на социалната изолация на ромските жени не само чрез включване в трудова заетост, но повишаване информираността им за превенция трафика на жени и експлоатация, домашно насилие.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности»

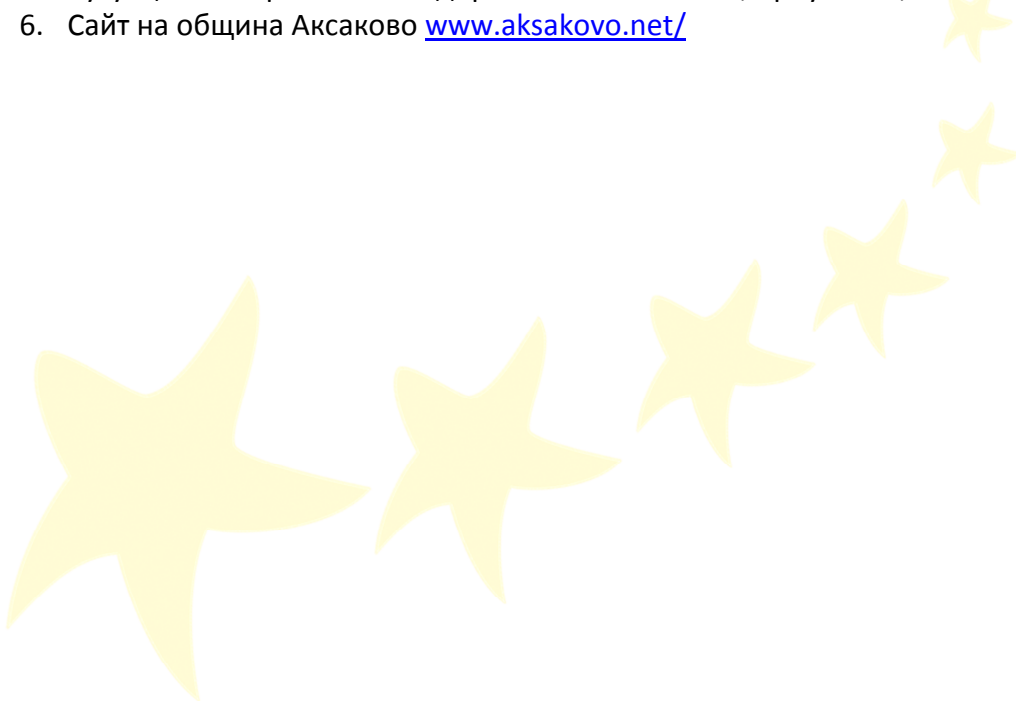
*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

7. Използвани източници:

1. Съобщение на комисията до европейския парламент, Европейския икономически и социален комитет и комитета на регионите
2. Рамка на ЕС за национални стратегии за интегриране на ромите до 2020 г.
3. Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество (2010-2020 г.)
4. EU-MIDIS, Проучване на Европейския съюз за малцинствата и дискриминацията, 2010 г.
5. Ситуацията на ромите в 11 държави членки на ЕС, проучване, 2011 г.
6. Сайт на община Аксаково www.aksakovo.net/

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

8. Приложения

8.1 Анкета за гражданите

Проект „Партньорството за равни възможности“
Проекта се реализира на територията на община Аксаково
ВЪПРОСНИК – граждани на община Аксаково

Уважаеми госпожо, господине,

Община Аксаково в изпълнение на проект „Партньорство за равни възможности“ има сключен договор с „Агенда“ ООД за провеждане проучване сред гражданите, представители на ромската общност, служителите в публичната администрация относно установяване равнището на задоволяване на потребностите в приоритетните области от интеграция на ромите: достъп до образование, трудова заетост, здравеопазване, жилищно осигуряване, недискриминация и равни възможности..

Предвид темата и целите на проучването екипът категорично се ангажира със спазване на анонимността на лицата, попаднали в нашата извадка, както и на конфиденциалността на проведения диалог по време на анкетирането.

**1. Проявявали ли са дискриминация спрямо Вас през последната една година.
/посочете с 1 – да; 2- отчасти; 3- не/**

1.1 при търсене на работа

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

1.2 на работното място

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

1.3 при търсене на къща или апартамент под наем или закупуване

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

1.4 от персонал в здравеопазването

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

1.5 от персонал в социалната служба

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

1.6 от училищен персонал

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

1.7 в кафета, ресторанти, барове и клубове

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

1.8 при влизане в магазини

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

1.9 при опити за откриване на банкова сметка или получаване на заем

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

1.10 при ползване на частни услуги

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

2. Вие лично съобщавали ли сте за случаи на дискриминация /посочете с 1 – да, 2 – понякога, 3 – не/

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

3. /за посочилите 1-ДА на въпрос 2/ Доволни ли сте от предприетите мерки от органите, на които сте съобщили? /посочете 1- да, 2- отчасти, 3 – не/

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

4. /за посочилите 2-НЕ на въпрос 2/ Какви са причините за да не съобщите за случаите на дискриминация?

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

4.1 нищо няма да стане/да се промени ако бъде съобщено

1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1

4.2 не знам, къде да съобщя

2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2

4.3 не си заслужава да се съобщава-това е нормално, постоянно се случва

3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3

4.4 притеснявам се от отрицателни последици/ в противоречие с моите интереси

4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4

4.5 неудобство, прекалено много бюрокрация или усилия, няма време

5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5

4.6 страх от заплаха от извършителите, ако бъде съобщено за дискриминация

6 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6

4.7 имам езикови затруднения

7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7

4.8 друго, какво.....

8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8

5. Знаете ли за организация, която може да предложи подкрепа или съвет на лица, които са били подложени на дискриминация?

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

1/Да, познавам такава/зная името ѝ

1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1

2/Чувал съм, че съществуват

2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2

3/ Не зная

3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3

6. Знаете ли, за нормативен акт, закон забраняващи дискриминацията?

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

1/ Да, познавам ги добре

1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1

2/ Знам, че има, но не съм се запознал

2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2

3/ Не зная

3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3

7. Били ли сте жертва на престъпление през последните 12 месеца

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

1/ Не

1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1

2/ Да, кои от следните:

7.1 кражба на превозно средство

2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2

7.2 обир, опит за обир

3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3

7.3 кражба на лично имущество без прилагане на сила или заплаха

4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4

7.4 нападения или заплаха

5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5

7.5 сериозен тормоз

6 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6

7.6 домашно насилие

7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7

8. Участвали ли сте във форми на социално включване

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

1/ Не

1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1

2/ Да, кои от следните:

8.1 програми по временна заетост /до 12 месеца/

2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2

8.2 програми за трайна заетост /над 12 месеца/

3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3

8.3 културни програми

4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4

8.4 клубове по интереси

5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5

8.5 политически партии

6 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6

8.6 друго, посочете

7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности»

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

9. Участвали ли сте в курсове за обучение, след завършване на степента на вашето образование, квалификационни курсове

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

1/ Не

1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1

2/ Да, кои от следните:

9.1 за повишаване степента на образование

2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2

9.2 за придобиване на професия

3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3

9.3 за повишаване на квалификацията

4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4

9.4 друго

5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5

10. Децата Ви посещават

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

10.1. детска градина

1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1

10.2. училище от 1 до 4 клас

2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2

10.3. училище от 5 до 8 клас

3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3

10.4. училище от 9 до 12 клас

4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4

10.5. висше учебно заведение

5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5

10.6. не посещават образователно заведение

6 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6

11. Образователното заведение, което посещават децата ви има ли деца от друг етнически произход?

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

1/ Не

1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1

2/ Да, приблизително какъв процент

11.1 - 10%

2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2

11.2 - 25%

3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3

11.3 - 50%

4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4

11.4 - 80%

5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5

12. Здравно осигурен ли сте?

1....	2....	3....	4....	5....	6....	7....	8....	9....	10....	11....	12....
1/ Да											
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2/ Не, защото											
12.1 неznam, къде да ги платя											
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
12.2 нямам средства да ги платя											
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
12.3 не мисля, че трябва да ги плащам											
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
12.4 друго, посочете какво											
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5

13. Имате ли здравословен проблем, който да ви пречи да

1....	2....	3....	4....	5....	6....	7....	8....	9....	10....	11....	12....
13.1 работите											
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
13.2 пазарувате											
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
13.3 поддържате контакти с други хора											
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
13.4 поддържате личната си хигиена											
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
13.5 не, нямам проблем											
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5

14. Колко членно е вашето семейство

1....	2....	3....	4....	5....	6....	7....	8....	9....	10....	11....	12....
14.1 едночленно											
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
14.2 двучленно											
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
14.3 тричленно											
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
14.4 четиричленно											
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
14.5 петчленно											
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
14.6 шестчленно и повече от шестчленно											
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6

15. Колко стаи е жилището, което обитавате /без баня, тоалетна, коридори/?

1....	2....	3....	4....	5....	6....	7....	8....	9....	10....	11....	12....
15.1 една											

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности»

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1
15.2 две

2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2

15.3 три
3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3

15.4 четири
4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4

15.6 пет
5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5

15.7 шест и повече
6 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6

16. Кое от следното липсва във Вашето жилище?

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

16.1 ток
1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1

16.2 вода
2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2

16.3 улична канализация
3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3

16.4 асфалтирана улица до него
4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4

16.5 вътрешна кухня
5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5

16.6 вътрешна баня
6 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6

16.7 вътрешна тоалетна
7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7

17. Какъв е дохода на вашето домакинство

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

17.1 под 200 лева
1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1

17.2 от 201 -400 лева
2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2

17.3 от 401 до 600 лева
3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3

17.4 от 601 до 1000 лева
4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4

17.5 над 1000 лева
5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5

18. От какво се формира дохода на вашето домакинство

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

18.1 социални помощи

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности»

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
18.2 от трудови възнаграждения по трудови договори											
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
18.3 възнаграждения от наемане за кратък период /до седмица/											
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
18.4 възнаграждения от сезонно наемане /3-4 месеца/											
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
18.5 пенсии по инвалидност											
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
18.6 пенсия за придобит стаж и възраст											
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
19. Имате ли деца под 16 години, които да работят за да се прехранвате											
1....	2....	3....	4....	5....	6....	7....	8....	9....	10....	11....	12....
1/ Не											
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2/ Да											
19.1 едно дете											
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
19.2 две деца											
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
19.3 три и повече											
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
20. Случвало ли се през последния месец член на семейството да си е легнал без да вечеря поради липса на храна в дома?											
1....	2....	3....	4....	5....	6....	7....	8....	9....	10....	11....	12....
1/ Не											
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2/ Да и колко човека											
20.1 един											
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
20.2 два											
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
20.3 три											
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
20.4 четири											
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
20.5 пет и повече											
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
21. Смятате ли ,че местната власт познава вашите проблеми?											
1....	2....	3....	4....	5....	6....	7....	8....	9....	10....	11....	12....
1/ Да, кмета е посещавал нашите квартали и е запознат											
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

2/ Да, общинските съветници често ни посещават и искат нашето мнение

2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2

3/ Не, никой не се интересува от нашите проблеми

3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3

22. Представители на вашия етнос участват ли в местното управление

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

1/ Да, имаме общински съветници

1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1

2/ Да, имаме служители в общинска администрация и/или кметствата

2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2

3/ Не, нямаме представители

3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3

4/ Не знам

4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4

23. През последните 12 месеца търси ли сте съдействие от местните власти за решаване на ваши проблеми?

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

1/ Не,

1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1

2/ Да, но не ми беше оказано съдействие

2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2

3/ Да, решен ми беше проблема

3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3

Ако отговора е НЕ, преминете към 25 въпрос

24. С какви проблеми най-често се обръщате към местната власт

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

24.1 финансов, предоставяне на финансова помощ

1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1

24.2 жилищен, намиране на подслон

2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2

24.3 от комунално –битов характер, /липса на ток, вода, асфалтирани улици/

3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3

24.4 проблем със социалното обслужване

4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4

24.5 проблем здравното обслужване

5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5

24.6 друг вид, посочете какъв

6 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6

25. Според вас в кого или какво е причината за проблемите, които срещате

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

25.1 държавата

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности»

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
25.2 местната власт, общината											
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
25.3 финансовата криза											
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
25.4 липсата на образование											
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
25.5 липсата на работа											
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
25.6 езикова бариера											
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6

I. Възраст

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

II. Пол 1- мъж, 2- жена

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

III. Образование

1/ висше /въведи 1/

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

2/ полувисше /въведи 2/

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

3/средно /въведи 3/

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

4/ основно /въведи 4/

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

5/ начално /въведи 5/

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

6/ без образование /въведи 6/

1.... 2.... 3.... 4.... 5.... 6.... 7.... 8.... 9.... 10.... 11.... 12....

IV. Вие сте /социално положение/

1/ учащ

1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1

2/ работник, упражняващ ръчен труд

2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2

3/ служител

3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3

4/частен собственик/самонает

4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4

5/земеделски стопанин

5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5

6/безработен

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности»

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7/пенсионер											
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8/друго											
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
V. Вашата етническа принадлежност <u>/отговора на въпроса е пожелание/</u>											
1/ роми											
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2/българин											
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3/ друга											
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Адрес или телефонен номер на анкетираните

1..... 2..... 3..... 4.....

5..... 6..... 7..... 8.....

9..... 10..... 11..... 12.....

Населено място.....

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

8.2 Анкета за представители на публичните институции

Проект „Партньорството за равни възможности“
Проекта се реализира на територията на община Аксаково
ВЪПРОСНИК – служители в публичната администрация

Уважаеми госпожо, господине,

Община Аксаково в изпълнение на проект „Партньорство за равни възможности“ провежда проучване сред гражданите, представители на ромската общност, служителите в публичната администрация относно установяване равнището на задоволяване на потребностите в приоритетните области от интеграция на ромите: достъп до образование, трудова заетост, здравеопазване, жилищно осигуряване, недискриминация и равни възможности, култура.

Предвид темата и целите на проучването екипът категорично се ангажира със спазване на анонимността на лицата, попаднали в нашата извадка, както и на конфиденциалността на проведения диалог по време на анкетирането.

I. Възраст, посочете в години .....

II. Пол

1/ мъж   2/жена

III. Образование

1/ висше   2/ полувисше   3/средно   4/ основно

1. На територията на общината има ли училища само с ромски деца?

1/ да;
2/ не;
3/ не зная;

2. На територията на общината има ли населени места само с ромско население?

1/ да;
2/ не;
3/ не зная;

3. В населените места със смесено население, има ли обособени квартали с концентрирано ромско население /ромски махали/?

1/ да;
2/ не;
3/ не зная;

4. На територията на общината провеждат ли се инициативи, информационни кампании в подкрепа на ромските жени?

1/ Не
2/ Не ми е известно
3/Да, в следните области /оградете, вярното според вас/:

- 4.1 в областта на здравеопазването
- 4.2 в областта на социалното включване
- 4.3 в областта на трудовата заетост
- 4.4 друга, посочете каква.....

5. Има ли разработен общински нормативен документ, стратегия, план за действие или друг за интеграция на ромите?

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

1/ Не

2/ Не ми е известно

3/ Да, има, но не съм запознат с него

4/ Да, има и съм добре запознат с него

6. Знаете ли, за общината да е обменяла опит с други държави, във връзка с интеграцията на ромите?

1/ Не

2/ Не ми е известно

3/ Да, със сигурност зная

7. С кой от следните обществени инструменти сте запознати?

1/ Директива за расово равенство

2/ Рамково решение относно расизма и ксенофобията

3/ Европейски социален фонд

4/ Европейски фонд за регионално развитие

5/ Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони

8. Смятате ли, че познавате добре проблемите на ромската общност?

1/ Не

2/ Да, смятам, че те са следните:

8.1 ниска степен на образованост

8.2 безработица

8.3 жилища

8.4 комунално-битови

8.5 здравословни

8.6 дискриминация, на етническа основа

8.7 други, посочете какви

9. За справяне с проблемите с ромите сте търсели информация в:

1/ Европейската ромска мрежа

2/ Оперативните програми, финансирани със средства на ЕС

3/ Европейската мрежа за социално приобщаване на ромите

4/ Други, посочете какви

10. Представители на ромския етнос участват ли в местното управление?

1/ Да, има общински съветници

2/ Да, има служители в общинска администрация и/или кметствата

3/ Не, няма представители

11. С какви проблеми най-често се обръщат ромите към местната власт /общинска администрация, общински съвет/

1/ финансов, предоставяне на финансова помощ

2/ жилищен, намиране на подслон

3/ от комунално –битов характер, /липса на ток, вода, асфалтирани улици/

4/ проблем със социалното обслужване

5/ проблем здравното обслужване

6/ друг вид, посочете какъв

12. Според вас, в кого или какво е причината за проблемите на ромите?

1/ държавата

2/ местната власт, общината

3/ финансовата криза

4/ липсата на образование

5/ липсата на работа

6/ езикова бариера

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности»

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

13. До момента какви действия, инициативи е предприела общината за приобщаване на ромите

- 1/ създаване на нормативни документи
- 2/ подготовка на проектни предложения
- 3/ осигуряване на заетост
- 4/ осигуряване на социално включване, чрез различни форми,
- 5/ образователна интеграция
- 6/ не са предприети такива

IV. Каква позиция заемате в момента

- 1/ ръководна
- 2/ експертна
- 3/ изпълнителска

V. Вашата етническа принадлежност /отговора на въпроса е пожелание/

- 1/ ром
- 2/българин
- 3/ турчин
- 4/ друга

Адрес или телефонен номер на анкетираните.....

Населено място.....

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности»

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

